

นิตยสารธรรมะ : มุม : Vol. 1 No. 6 : ISSN 1906-2613
พฤศจิกายน 2553 : BB ISSUE : อังกฤษ อัจฉริยโสภณ
คนธรรมดาค้นหาธรรมชาติ : พระครูธรรมธรรชิต
VS.อ.ศีโรตม์ คร้ามไพบูลย์ หลักสิทธิมนุษยชนดีจริงหรือ:
Made in Chiang Mai : แจกฟรี !! ๑

ในโลกนี้ความพอดีจะมีสุข
เกินประมาณท่านจะทุกข์ใช้ขัดสน
ก็ต้นข้าวเฉาหงอยคอยเบื่องบน
คราหน้าป่าทวมท้นป้นปีเอย

วิมล เจือสันติกุลชัย

BB Issue

ช่วงที่ผ่านมาได้มีโอกาสเดินทางไปในที่ต่างๆ หลายที่ และเผชิญกับเหตุการณ์แปลกๆ หลายเหตุการณ์ ทำให้รู้สึกว่าการได้เดินทางไปในสถานที่ใหม่ๆ ก็เหมือนกับได้เข้าโรงเรียนใหม่ คนต่างพื้นที่ก็เหมือนกับครูคนใหม่ ที่ช่วยเปิดโลกทัศน์ของเราให้กว้างขึ้นกว่าเดิม สภาพแวดล้อมสังคมใหม่ๆ ก็ช่วยให้เราเข้าใจความแตกต่างได้มากขึ้น

แต่ในที่สุดแล้ว ทุกอย่างก็กลับมาเป็นเหมือนเดิมอยู่ดี เมื่อคนในทุกที่ก็ยังเหมือนๆ กัน ไม่ใช่หน้าตาเหมือนกัน ไม่ใช่ความคิดเหมือนกัน ไม่ใช่สีผิวหรือวัฒนธรรมเหมือนกัน แต่มันคือความเป็นคนต่างหากที่ยังเหมือนกันอยู่ ไม่ว่าจะเป็นที่ไหนในโลก คนก็ยังเป็นคน ยังมีส่วนที่น่ารัก และส่วนที่น่าซึ้ง มีเวลาให้เห็นแก่ตัว แต่ก็มีเวลาที่จะห่วงใยคนอื่นด้วย คนจึงเป็นสิ่งที่ยากจะเข้าใจ โดยเฉพาะตัวเอง บางทีรู้ทั้งรู้ว่าผิดแต่ยังทำ รู้ทั้งรู้ว่าจะทำให้ตัวเองเดือดร้อนก็ยังทำ น่าแปลกจริงๆ

มันเหมือนกับที่ท่านพุทธทาสเคยพูดไว้ในทำนองว่า คนทุกคนก็มีความอยากเหมือนเรา มีความคิดเห็นแก่ตัวเหมือนเรา อย่าไปคิดอะไรมากเลย เดี่ยวจะทำให้ตัวเองทุกข์เสียเปล่า หากลองคิดย้อนกลับไปกลับมาระหว่างตัวเรากับตัวเขา มันก็เป็นเช่นนั้นเองละหนอ พอดคิดเช่นนั้นได้ก็มีความสุขขึ้นเยอะเลย ลองดูสิ

พระณอมสิงห์ สุโกสโล

บรรณาธิการ

ขอแก้ไขในฉบับที่แล้ว Vol. 1 No. 5 คอลัมน์ มุมส่วนตัว ตรงส่วนที่สัมภาษณ์คุณชะการีย์ยา อมตยา หน้าที่ 11 คำถามที่ 4 เริ่มคำถามว่า “แล้วใช้เวลานานไหมกว่าจะฟังโดยไม่ตัดสินเป็น” เป็นความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการทำงาน คำถามนั้น ไม่ได้ถาม และ ไม่ได้ตอบ โดย คุณชะการีย์ยา ทางทีมงานต้องขออภัยทั้งคุณชะการีย์ยาและผู้อ่านมา ณ ที่นี้ด้วย

เจ้าของ	มูลนิธิหยดธรรม	บรรณาธิการศิลปะ	Rabbithood Studio (www.rabbithood.net)
ประธานมูลนิธิ	พระณอมสิงห์ สุโกสโล	ฝ่ายศิลป์	พัชราภา อินทร์ช่าง
รองประธานมูลนิธิ	พระมหาโกรรณ ชินทตฺตโย	ช่างภาพ	ศิริโชค เลิศยะโล ภาณุวัฒน์ จิตติภูมิการ
ที่ปรึกษามูลนิธิ	ประวิทย์ เขียมแสนสุข	พิสูจน์อักษร	พระมหาวิเชียร วชิรเมธี
กรรมการ	พระมหาสุวิทย์ ปวิษณุญ	ร่วมบุญจัดส่ง	บริษัท เคล็ดไทย จำกัด
กรรมการ	พระมหาประสิทธิ์ ญาณปฺปทีโป		117-119 ถ.เฟื่องนคร แขวงวัดราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
กรรมการ	วิชัย ขาติแดง		http://www.kledthaishopping.com
กรรมการ	ศิริพรรณ เรียบร้อยเจริญ	ร่วมบุญจัดส่ง	บริษัท ดอควิเมนท์ พาเซล เอ็กซ์เพรส จำกัด (DPEX)
กรรมการ	ศิริพร ดุรงค์พิสิษฐ์กุล	ต่างประเทศ	60 ซอยอารีย์ 5 เหนือ ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
บรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา	พระณอมสิงห์ สุโกสโล		http://www.dpex.com
บรรณาธิการที่ปรึกษา	อลิษา ตริโรจนานนท์	Special thanks	พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต/ พระปิยะลักษณะ ปญญาโร/ พระมาโนช อดุมครุโก/ สุลักษณ์ ศิวรักษ์/ สุรสิทธิ์ โกศลนาวัน/
บรรณาธิการ	พระณอมสิงห์ สุโกสโล		ณอมวรรณ โกศลนาวัน/ อุตม แต้พานิช/
กองบรรณาธิการ	วรวรรณ กิตติศักดิ์	ออกแบบปก	รบฮ.
		พิมพ์ที่	ห้างหุ้นส่วนจำกัด กู๊ด-พริ้นท์ พริ้นติ้ง
ที่อยู่มูลนิธิ	ต.ป.ณ. 54 ปณ.แม่ริม เชียงใหม่ 50180		4/6 ซอย 5 ถ.ช้างเผือก ต.ศรีภูมิ อ.เมือง เชียงใหม่ 50200
	โทร : 053244200		โทร : 053-412556 แฟกซ์ : 053-217264
	www.dhammadrops.org		

สารบัญ

art code : dd/m/y 10%...more please 6 คน-ทำ-
มะ-ดา : My name is Pappu Kumar 8 มุมส่วนตัว
: อังกฤษ อัจฉริยะโสภณ คนธรรมดาค้นหาธรรมชาติ 9
มุมพิเศษ : Buddihist in Burma 16 VS : พระครูธรรม-
ธรรชิต VS.อ.ศิโรตม์ คร้ามไพบูลย์ หลักสิทธิมนุษย-
ชนดีจริงหรือ 22

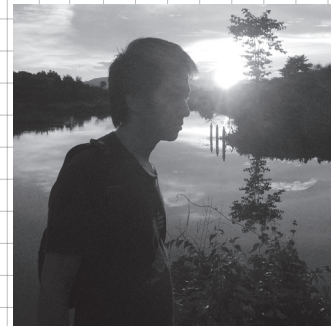
16

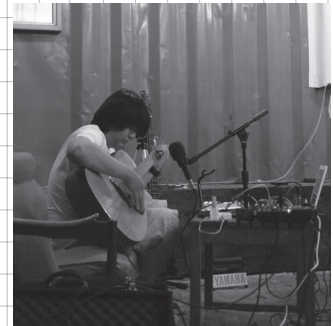
22

9

6

M Mental
O Optimum
O Orientation
M Magazine

ขำร็อคกับการปฏิบัติธรรมที่

หลวงพระบาง

เมื่อเร็วๆ นี้ มิค แจคเกอร์ แห่งวง Rolling Stone ได้ปลีกตัวเองออกมาจาก แสงสปอร์ตไลท์ชั่วคราว เพื่อให้เวลาสำหรับการปฏิบัติธรรม ในหลวงพระบาง ประเทศลาว โดยเข้าโรงแรมปฏิบัติ และถึงแม้ว่าวิวจากห้องพักของมิกจะเป็นห้องที่มีวิวสวยงามที่สุด สามารถมองเห็นวิวภูเขาและวัด แต่เขากลับปิดหน้าต่างทั้งหมด มิคพักผ่อนตัวเองโดยใช้เวลากับพระสงฆ์ในวัดและสวดมนต์กับบรรดาพระสงฆ์ ปฏิบัติธรรม และทำสมาธิทุกวัน เขามองว่ามันเป็นครั้งแรก ที่เขาทำเมื่อตื่นมายามเช้า

www.buddhistchannel.tv/index.php?id=9,9567,0,0,1,0

นวนิยายชีวประวัติของพระองค์ดาไลลามะ ที่ 14 ตอนนี้ได้ถูกแปลออกมาเป็นหนังสือการ์ตูน 10 ภาษาทั่วโลก "The 14th Dalai Lama - A Manga Biography" ซึ่งวาดโดยนักเขียนการ์ตูนที่มีชื่อเสียงชาวญี่ปุ่น นามว่า Tetsu Saiwai โดยเปิดตัวการ์ตูนเล่มนี้ในวันเกิดครบรอบ 73 ปีของเขา เมื่อปี 2008 และถูกถ่ายทอดออกมาเป็นหลายภาษาด้วยกัน ขณะที่เล่มภาษาอังกฤษได้ถูกเปิดตัวทั่วโลกไปแล้วเมื่อเร็ว ๆ นี้ ส่วนชาวไทยก็คงต้องรอต่อไป www.buddhist-channel.tv/index.php?id=10,9495,0,0,1,0

**การ์ตูนดาไลลามะ 10 ภาษา
มีให้อ่านแล้ว**

หนัง “ทะไล ลามะ” และผู้อพยพ ทิเบต ชนะเลิศรางวัลสารคดีโลก 2010

ภาพยนตร์เกี่ยวกับการดิ้นรนฝ่าฟันเพื่อแสวงหาอิสรภาพขององค์ทะไลลามะและบรรดาผู้อพยพชาวทิเบตที่ลี้ภัยอยู่ในอินเดีย ตั้งแต่ปี 1959 เรื่อง "Heaven In Exile" หรือ "สวรรค์ในห้วงการเนรเทศ" คว้ารางวัลชนะเลิศประเภทสารคดีโลกปี 2010 ในงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติซาร์ทออฟ อิงแลนด์ ซึ่งจัดขึ้นที่ประเทศอังกฤษ เมื่อเร็วๆ นี้ ภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้ถ่ายทอดเรื่องราวการอพยพของประชาชนชาวทิเบตที่เข้าไปอยู่ในอินเดีย หลังการล่มสลายของทิเบต, องค์ดาไลลามะ ที่ 14 พุดถึงการใช้ชีวิตระหว่างการเนรเทศ, การเจรจากลกับจีน และโอกาสที่ชาวทิเบตจะได้คืนสู่มาตุภูมิ www.earthtimes.org/articles/press/wins-worldwide-award,1460641.html

ในขณะที่หนังสือแพง หน้ากระดาษขึ้นราคา นักวาดการ์ตูนกลุ่มหนึ่งก็รวมตัวกันขึ้นเพื่อถ่ายทอดการ์ตูนที่ตนเองวาดผ่านทางเว็บไซต์ โดยการ์ตูนเหล่านี้เป็นภาษาไทย ส่วนใหญ่เป็นหลักปรัชญาที่เข้าใจง่าย เหมาะแก่การแนะนำให้คนรักการ์ตูนดูๆ ได้อ่านกันต่อ

www.cartoondhamma.com

**การ์ตูนธรรมะออนไลน์มีให้อ่าน
ฟรีที่บ้านแล้ว**

พญานาคและพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ตามวัดวาอารามในประเทศไทยโดยเฉพาะภาคเหนือและอีสาน ซึ่งสายน้ำโขงไหลผ่านนั้น มักปรากฏสัตว์ในตำนานที่ได้รับการเรียกขานว่า “พญานาค” เรือนร่างของมันเป็นงูใหญ่ หากแต่มีหัวหงอนปลิวไหวดุจลายกนกเปลว พญานาคมักทอดกายเป็นบันไดอันสง่า ดูราวกับเลื้อยอย่างแช่มช้าอยู่หน้าวัด แม้ข้อฟ้า ไบระกา และหางหงส์ ก็มักตวัดขึ้น อย่างชดช้อย บ้างเชื่อกันตามจักรวาลวิทยาในไตรภูมิพระร่วงว่า สัตว์ชนิดนี้ อาศัยในสวรรค์ชั้นจาตุมาหาราชิกา และบ้างเชื่อว่ามันคือผู้ปกป้องพุทธศาสนา

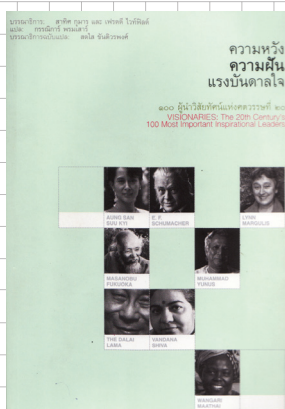
เรื่องของพญานาคปรากฏในคัมภีร์อถรรพเวทในอินเดีย ก่อนการกำเนิดของพุทธศาสนา ดังนั้น ความเชื่อเรื่องพญานาคอาจหลอมรวมกับพุทธศาสนา ก่อนที่จะแผ่เข้ามาในเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตามก็ดี ความเชื่อนี้ก็อาจมีอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาแต่เดิม ก่อนการเข้ามาของพุทธศาสนาแล้ว ทั้งนี้ ในพระไตรปิฎกฝ่ายเถรวาท สะท้อนว่า เรื่องพญานาคเป็นส่วนหนึ่งของกระแสความนึกคิดที่มีอิทธิพล ในช่วงที่พุทธคัมภีร์กำลังพัฒนาขึ้น ตัวอย่างเรื่องราวที่พุทธศาสนิกชนไทยคุ้นเคยก็เช่น เรื่องของมุลินท์พญานาค ผู้แผ่พังพานคุ้มบังพระพุทธเจ้าในวันฝนกระหน่ำหลังจากพระองค์ตรัสรู้ หรือ นิทานชาดกเรื่อง ภูริทัตพญานาค ซึ่งเชื่อกัน

ว่าเป็นอดีตชาติหนึ่งของพระพุทธเจ้า หรือแม้แต่เรื่องของกาลนาคราช ที่ตื่นขึ้น เมื่อได้ยินเสียงถาดอธิษฐานที่สิทธิ์ตะก้องลงในแม่น้ำ ซึ่งได้จมลงกระทบกับถาดของพระพุทธเจ้าในอดีตอีกสามใบ ฯลฯ

ในเชิงมานุษยวิทยา ในภาคอีสานมีเทศกาลศาสนาที่เชื่อมโยงพญานาคกับวงจรเกษตรกรรม เช่น ประมาณเดือนตุลาคมอันเป็นระยะสิ้นสุดฤดูฝนและเกษตรพืชผลได้เติบโตขึ้นแล้ว ซึ่งตรงกับช่วงเทศกาลออกพรรษา ก็มีการจัดงานบุญบั้งไฟพญานาค ส่วนงานบุญใหญ่ประจำปีอย่างงานบุญพระเวส ชาวบ้านบางหมู่บ้านจะอัญเชิญพระอุปคุตมาทำงาน โดยเชื่อกันว่าพระอุปคุต คือพญานาคซึ่งอาศัยในน้ำและน้ำก็คือพระอุปคุต พญานาคจึงอาจเป็นสัญลักษณ์ ที่เปี่ยมด้วยมนต์ขลังและสะท้อนความสำคัญของน้ำ ในการเกษตรท้องถิ่นด้วย

ปัจจุบัน ความเชื่อเรื่องพญานาคอาจมิได้เป็นโลกทัศน์กระแสหลักของคนไทย กระนั้น พญานาคก็ยังคงเฝ้าภายในบรรสานโยงใยแห่งจิตได้สำนึกของบางชุมชน ตลอดจนในสถาปัตยกรรมและเทศกาลศาสนา

แล้วหยาดฝนซึ่งโปรยปรายจนชุ่มฟ้าแผ่นดินในหลายเดือนมานี้ จะเป็นการแปลงกายให้หน้าของพญานาคด้วยหรือเปล่าละ? ๐

ความหวัง ความฝัน แรงบันดาลใจ 100 ผู้นำวิสัยทัศน์แห่งศตวรรษที่ 20 แปล: กรณิการ์ พรหมเสาร์

สำนักพิมพ์: สวนเงินมีมา

ทุกครั้งที่เราเผชิญหน้ากับปัญหา มนุษย์มักจะไขว่คว้าหาทางออกให้กับตัวเองได้เสมอ หนังสือเล่มนี้จะช่วยยืนยันความเชื่อที่ว่านี้ เรื่องราวสั้นๆ แต่อ่านแล้วคิดได้ยาวๆ ที่ถูกถ่ายทอดผ่านตัวตนของนักคิดนักปฏิบัติจำนวน 100 คน จากประเทศต่างๆ ทั่วโลก หลากหลายมุมมองทั้งในด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านจิตวิญญาณ ที่จะช่วยกระตุ้นความหวัง ช่วยสานความฝัน ปลุกเร้าให้คุณเกิดแรงบันดาลใจอันยิ่งใหญ่ และทำให้คุณสามารถค้นพบทางออกนั้นได้ด้วยตัวของคุณเอง

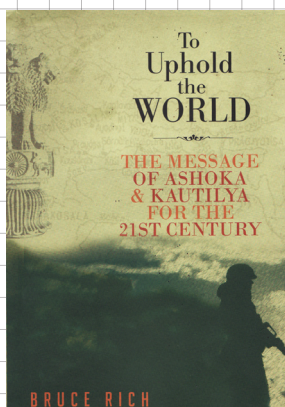

สายธรรมพระพุทธเจ้า (Introducing Buddha)

เขียน: เจน โฮป แปล: ภัทรารัตน์ สุวรรณวัฒนา

สำนักพิมพ์: มูลนิธิเด็ก

สำรวจเส้นทางแห่งพุทธธรรม จากพุทธกาลถึงโลกสมัยใหม่ สื่อโดยตัวหนังสือจาก เจน โฮป และสอดแทรกภาพการ์ตูนประกอบโดย โบริน ฟาน ลูน เนื้อหาในหนังสือ เป็นการบอกเล่าเรื่องราวความเป็นไปของพุทธศาสนาผ่านภาพการ์ตูนล้อเลียนกับลายเส้น หลากหลายรูปแบบ โดยเปิดพื้นที่ให้คนอ่านได้ตีความตามความเข้าใจของตนเอง ตัวหนังสือไม่เยอะมาก ภาพประกอบก็ไม่ Abstract จนเกินไป ทำให้อ่านเข้าใจง่าย และ เกิดจินตนาการในการมองพุทธศาสนาในอีกรูปแบบที่ฉีกไปจากเดิม

To uphold the world : The message of Ashoka & Kautilya for The 21st Century

เขียน: บรูซ ริช

สำนักพิมพ์: Penguin Books India

ผลงานจาก บรูซ ริช นักเขียนชาวอเมริกันและนักกฎหมายชื่อดัง เจ้าของรางวัล United Nations Global 500 Award ในด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับผลงานเล่มนี้เผยให้เห็น ภาพสะท้อนของอุดมการณ์ที่ได้จริงของนักการเมืองการปกครองจาก 2 บุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศอินเดีย คือ พระเจ้าอโศกมหาราช และ เกาติลยะ มหาเสนาบดีผู้ยิ่งใหญ่แห่งอินเดียในราวสี่ร้อยปีก่อนคริสตกาล เหมือนนำเรื่องเก่ากลับมาเล่าใหม่ เพื่อที่จะนำความสำเร็จในอดีตเป็นเข็มทิศนำทางไปสู่การต่อสู้ และเยียวยาโลก ในศตวรรษที่ 21 ให้สงบอีกครั้ง

dd/m/y 10%...more please

เวลาออกหักแล้วฟังเพลงรักบางเพลง จะมีความรู้สึก “โดน” เหมือนกับว่าเพลงนี้เป็นเพลงของเราคนเดียว พอฟังแล้ว ถึงกับเคลิ้มจนต้องกด Repeat ทิ้งไว้เพื่อฟังหลายๆ รอบ เช่นเดียวกับเพลงเพื่อชีวิตหลายๆ เพลง ที่นำเอาสถานการณ์ความเป็นจริงของโลกมาทำให้ผู้ฟังติดตามและเข้าถึงสังคมได้ง่ายจากสภาวะยากๆ ที่ผ่านการกลาจากศิลปินให้เหลือเพียงไม่กี่นาที

derdamissyou (dd/m/y) วงดนตรีอินดี้เพื่อชีวิตแนว Electronics Pop สัญชาติเสียงใหม่ โดยมีชายหนุ่มใจดี “เต๋อ” ณครินทร์ รอดพุ่ม เป็นผู้ก่อตั้งและแต่งเพลงทั้งหมด “ปุ๊” ชูเกียรติ ศรีสกุล บรรเลงคีย์บอร์ด ส่วนเสียงเท่ๆ ที่มาถ่ายทอดจิตวิญญาณเพลงเป็นของ “จอย” ศศิธร สมอินทร์

เด๋อบอกเราว่าเพลงส่วนใหญ่แต่งมาจากการสังเกต

ธรรมชาติรอบๆ ตัว และจากการอ่านหนังสือ ทำให้วิธีการเขียนเพลงของเด๋อค่อนข้างแตกต่างไปจากคนอื่น โดยจะเขียนออกมาคล้ายบทละครยาวๆ จากนั้นก็ค่อยๆ ตัดให้สั้นลง และกลาภาษาให้สละสลวยละเมียดละไมยิ่งขึ้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่เพลงของเด๋อทำให้คอเพลงอินดี้ทั้งหลายต้องหยุดฟัง เพราะสะดุดหูกับทำนอง สะดุดใจกับเสียงร้องและความหมายของเพลงใดเพลงหนึ่ง จนต้องหยิบซีดีที่แพ็คเกจสีเทา ขึ้นมาฟังแล้วฟังอีก เพื่อพินิจตอบใจชีวิตของตัวเองดูบ้าง เพราะสิ่งที่อยู่ในเพลงเป็นชีวิตจริงที่ทุกคนต้องพบเจอแทบจะ 100% กับเนื้อหาของทุกเพลงในอัลบั้มของเขา

และถ้าหากคุณตั้งใจฟังดีๆ บางทีหน้าต่างสู่โลกใบใหม่ก็เปิดแก่คุณเช่นกัน www.derdamissyou.com ☺

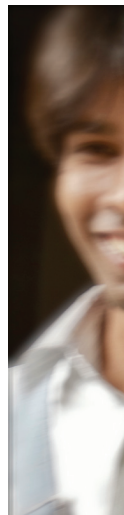
ขำ ดี

ยิงขำดี จะยิงขำ อรกรมาก
 ตักโกลอยาก ดีได้ห เม้นท์ ทั่ว
 ใต้ ฟ้า ห ทั้งผอง ทั่ว ยอมกลัว
 คือ ยอมทั่ว อยู่ใต้ ฟ้า ฝน ;
 ไม่ต้องการ มรดกแล้ว ละเลิกพินทุ
 ดยต้องการ แต่ให้ เขา ทั่ว
 ใต้ ทั่ว ยอม ล่องไป อย ไม่ลบ
 ทั่ว ทั่ว ทั่ว แต่เท่านี้ : “ขำดี” ทั่ว

WANGDEX

www.WANGDEX.co.th

My name is Pappu Kumar

ในประเทศไทยมีชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่มากมาย ไม่ว่าจะด้วยธุรกิจการงาน หรือแม้กระทั่งพำนักอาศัยอยู่เป็นการถาวร แต่ในขณะเดียวกันก็มีอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งคาดหวังจะมาเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยเพียงเท่านั้น

ปาปู กุมาร์ หนุ่มชาวอินเดีย วัย 23 ปี นักศึกษาจาก Magadh University ก็เป็นอีกคนที่เข้ามาเป็นอาสาสมัครในเครือข่ายพุทธศาสนิกเพื่อสังคมนานาชาติ (INEB) โดยมีกำหนดระยะเวลาอยู่ในประเทศไทย 1 ปี ซึ่งเครือข่ายพุทธศาสนิกนานาชาติเป็นเครือข่ายของนักเรียน อาสาสมัคร ผู้นำศาสนา นักวิชาการ จากองค์กรพุทธศาสนาทั่วโลกและทุกนิกาย ที่สนใจจะให้ความช่วยเหลือสังคมโดยการนำพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมปัจจุบัน

ปาปูบอกกับเราว่าเขาชอบทำงานเพื่อสังคมมานานแล้ว และมักจะมีส่วนร่วมในการทำงานลักษณะนี้อยู่เสมอ ก่อนหน้านี้นี้เขาเคยเดินทางไปยังเนปาลเป็นเวลา 3 เดือน ในฐานะเยาวชนอินเดียในเครือข่ายยุวพุทธของอินเดีย (YBS) และจากโครงการนั่นเองทำให้เขามุ่งมั่นเรียนรู้เพื่อที่จะสอบมาเป็นอาสาสมัครในประเทศไทยให้ได้ แต่เนื่องจากโครงการนี้รับอาสาสมัครเพียงคนเดียวเท่านั้น เขาจึงต้องฝ่าฟันกับเยาวชนอินเดียอีกหลายร้อยคนเพื่อที่จะได้เข้ามาเป็นอาสาสมัครในครั้งนี้

เขาได้เล่าให้เราฟังว่า หลายเดือนที่ผ่านมา เขาได้เดินทางไปหลายจังหวัดในเมืองไทย ได้เห็นสิ่งแปลกใหม่ สัมผัสวัฒนธรรมที่แตกต่าง ได้บำเพ็ญประโยชน์และทำกิจกรรมเพื่อสังคม ได้ลองเดินตามพระไปบิณฑบาต ล้างห้องน้ำวัด กวาดวัด ฯลฯ ที่สำคัญคือได้ทำอะไรที่ในชีวิตนี้ไม่เคยทำ และนั่นคือสิ่งที่ทำให้เขารู้สึกว่า สิ่งที่เขาทำนั้นยิ่งใหญ่มาแค่ไหน “การทำงานเพื่อสังคมคนอื่นอาจมองว่าเป็นเรื่องน่าเบื่อหรือทำเพื่อเอาหน้า เพราะมนุษย์ทุกคนย่อมมีความเห็นแก่ตัว แต่ผมจะยึดกับตัวเองเสมอว่า

“ผมไม่ขอเป็นใครที่ใหญ่โต เป็นคนธรรมดาๆ แบบนี้ดีแล้ว” คือสิ่งที่เขาบอกกับเรา ๐

อังกฤษ อัจฉริยะโสภณ คนธรรมดาค้นหาธรรมชาติ

หากคุณเป็นคนหนึ่งที่ชื่นชอบงานจิตรกรรม อยู่เชียงใหม่ หรือชอบไปแม่สายเพื่อซื้อของ คุณต้องลองรู้จักกับ อังกฤษ อัจฉริยะโสภณ ศิลปินหนุ่มนักวิจารณ์วัย 34 ปี เจ้าของร้านเกาเหลาเลือดหมูเจ็ดรส ร้านเกาเหลาเลือดหมูที่อยู่ระหว่างทางไปแม่สาย โดยด้านของร้านมีพื้นที่สำหรับคนรักหนังสือชื่อ “เฮียบุกคาเฟ่” และข้างบนเป็นแกลอรี งานศิลปะเท่านั้นยังไม่พอยังเป็นผู้หนึ่งซึ่งให้การสนับสนุนคนทำงานเพื่อสังคม ล่าสุดก็ไปช่วยสร้างวัดในชุมชน เนื่องจากชุมชนนั้นไม่มีวัด ตั้งแต่ยังเป็นฟีน่า จนบัดนี้กลายเป็นวัดป่าอ้อมเย็นที่สวยงามและมีประโยชน์ต่อชุมชนนางแลไปแล้ว แถมยังผุดโปรเจกต์ใหม่ๆ ขึ้นมาเรื่อยๆ ลองมาศึกษากันดูครับว่าจะไร้อยู่ในความคิดของศิลปินไฟแรงคนนี้

มูม: คิดว่าวัดในปัจจุบันเป็นอย่างไรบ้าง

มันก็มีหลายระดับนะครับ ผมก็ได้เป็นคนเที่ยววัด หรือว่าคุ้นเคยกับวัดมากเท่าไร แต่คิดว่าวัดก็มีหลายระดับแล้วก็รับใช้หลายระดับ วัดชาวบ้านก็รับใช้ชาวบ้าน วัดชนชั้นกลางก็รับใช้ชนชั้นกลาง วัดเป็นที่ท่องเที่ยวก็รับใช้ ก็ควรตั้งคำถามว่าวัดมี function อะไรในสังคมเรา เพราะว่าวัดในประเทศไทยเยอะมาก เป็นหมื่น ๆ เลยถ้าวัดสามารถเป็นประโยชน์ได้ ก็จะเป็นหน่วยสำคัญในสังคมในชุมชนทุกระดับเลยครับ

มูม: แล้วคุณมองพุทธศาสนายังไง

ผมว่าพุทธศาสนาก็ได้อยู่แล้ว ไม่งั้นก็อยู่ไม่นานขนาดนี้ ในแง่ตัวแก่นแท้หรือคำสอน ผมก็เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ดีแล้ว แต่สิ่งหนึ่งที่ผมคิดว่าเป็นหัวใจสำคัญคือ พระพุทธศาสนาน่าจะเป็นศาสนาที่เน้นการปฏิบัติเฉพาะบุคคล เพราะฉะนั้นมันจึงไม่ถ่วงน้ำหนักที่จะเข้าใจถึงแก่นแต่ในขณะเดียวกันเนื่องจากระยะเวลาอายุยืนยาวสองพันกว่าปี ทำให้พุทธศาสนาได้แตกแขนงไป แล้วก็แต่ละแขนงก็รับใช้ประเภทของบุคคลที่แตกต่างกัน ผมคิดว่าพุทธศาสนาในเมืองไทยน่าสนใจมาก มีความหลากหลายมาก ผสมไปหมดเลย ผสมผิอะไรเยอะแยะไปหมด บางทีก็เป็นเทพเจ้า บางทีก็เป็นผสมมหายาน แล้วเราก็ไปหลายระดับ มีความซับซ้อน แต่ก็เชื่อว่าแก่นของพระพุทธศาสนาก็ยังเป็นอย่างเดิม เป็นศาสนาที่อาศัยการปฏิบัติเฉพาะตัว

มูม: ทำไมถึงมาสนใจธรรมะ

จริงๆ ผมสนใจธรรมะมาตั้งแต่เด็ก เป็นธรรมะที่อธิบายธรรมชาติ คือจำแนกแยกแยะให้เราเห็นว่าธรรมชาติมีเปลี่ยนแปลงอย่างไร เห็นพฤติกรรมของธรรมชาติทั้งในตัวเราทั้งในธรรมชาตินั้น ในสิ่งแวดล้อมด้วย ผมมองว่าสิ่งที่น่าสนใจคือการเฝ้าสังเกตธรรมชาติ เราก็จะเห็นว่าธรรมชาติมันก็ไม่มั่นคงไม่ยั่งยืน ไม่มีอะไรที่มันอยู่คงตัวตลอดเวลา เวลาเรามองเห็นต้นไม้ใบหญ้า หรือเรามองเห็นดอกผล ผลร่วงลงมากลายเป็นต้นใหม่อะไรพวกนี้ จริง ๆ แล้วตัวเราก็เป็นอย่างนั้นเหมือนกัน ตัวเราก็ไม่คงตัว อันนี้สิ่งที่ผมเรียนรู้จากเวลาผมอยู่ในธรรมะ และผมเรียนรู้ว่าตัวเราเองในฐานะส่วนเล็ก ๆ ของธรรมชาติ ก็ไม่คงตัวเหมือนกัน ไม่ยั่งยืนเหมือนกัน ผมไม่รู้ว่าคุณนี่เป็นหัวข้อธรรมที่สำคัญไหมหรือจำเป็นต้องเรียนรู้ไหม แต่มันเป็นสิ่งที่ทำให้เราทำใจได้กับความเปลี่ยนแปลงที่เราเจอทุกวัน

มูม: พอเห็นอย่างนี้แล้วมีประโยชน์ยังไง

ทุกวันนี้เวลาเกิดปัญหา บางทีเราหงุดหงิดหรือโกรธ ถ้าเราไม่เอาความคิดเราไปเกาะเกี่ยวกะอารมณ์ตรงนั้น แต่ว่าอยู่แล้วก็ของมันมันก็หมุนไป คือมันไม่เคยอยู่คงตัว เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอันนี้เป็นสิ่งที่ผมใช้ ในเวลาที่เราโกรธ ความคิด ความทุกข์ ความเศร้าหรือความกังวล มันก็มาแล้วมันก็ไปครับ

มูม: ดูแล้วเป็นคนที่มีความสุขมาก

(หัวเราะ) ความทุกข์เราก็เก็บ ๆ ไว้ ก็สุข ๆ ทุกข์ ๆ ครับ เวลาทุกข์ผมคิดว่าเพื่อนก็สำคัญ เราก็แบ่งปันนะ ผมคิดอย่างนี้ว่ามันไม่มีใคร

หรือกัก็จะเก็บทุกอย่างเอาไว้คนเดียว ผมคิดว่าเทกันไปเทกันมา บางทีเราล้นเราเทให้เพื่อน เพื่อนเราล้นเพื่อนมาเทเราบ้าง ทั้งความสุขทั้งความทุกข์ ผมว่าการคุยกันการแลกเปลี่ยนกันนี้สำคัญ การเปิดใจที่จะคุยเรื่องความทุกข์ในใจบ้าง บางทีเราก็อ้างเพื่อนเรา บางทีเพื่อนเรานิ่งฟังเราเป็นชั่วโมงๆ เลย ความทุกข์ของเราเขาอาจจะรับไปเต็ม ๆ เลยก็ได้ เราอาจจะสบายใจกลับบ้าน แต่ว่าเดี๋ยวก็นี่มีบางวันที่เขาจะมาคุยกับเรา ผมคิดว่าอันนี้มันเป็นความสำคัญของเรื่องความสัมพันธ์ของมนุษย์ด้วยกัน ถ้าเราฟังคนอื่นคนอื่นฟังเรา

มูม: คุณอังกฤษเคยบอกว่าเมื่อก่อนตัวเองก็แรงเหมือนกัน

คือเราก่อนข้างคือ เรามีความคิดเป็นของเราเอง เชื้อมันในตัวสูง แล้วไอ้ความเชื่อมั่นในตัวสูงมันก็กลายเป็นความขัดแย้งกับคนอื่นได้ง่าย เราจะไม่ฟังคนอื่น เพราะเราคิดว่าเราถูก อันนี้มันเป็นวัยรุ่นของเรา แล้วมันทำให้เรารู้สึกว่าสิ่งที่ฉันคิดนี่ถูก เธอต้องฟังฉัน พอความคิดอย่างนี้มันเกิด มันก็เป็นความขัดแย้งกับทุกคน ผมก็ขัดแย้งกับคนใกล้ชิดอย่างแม่ เพราะว่าแม่เขารักเราเขาใกล้ชิดเรา เขาใกล้ชิดแม่ เขายากแสดงให้แม่เห็นว่าเราทำได้ อยากให้แม่ยอมรับ แต่แม่เขาก็เห็นว่าเขายังเด็ก คือเขามีประสบการณ์เยอะ เพราะฉะนั้นมันก็เกิดความขัดแย้งกันง่าย แม่ก็เห็นว่าเราเด็กอยู่ตลอด เราก็อยากทำทุกอย่างเพื่ออยากให้แม่รู้ว่า เราโตแล้วนะ อยากให้แม่ยอมรับ ยอมรับในความคิดเรา แต่พอโตมาเราเพิ่งจะรู้ว่า เราไม่เคยยอมรับความคิดแม่ เราคิดแต่ว่าแม่โบราณแม่ล้าหลัง แต่จริง ๆ ผมพิสูจน์มาแล้วว่าผมผิดเยอะแยะเลย ที่แม่พูดไว้มันถูก เรามีประสบการณ์เยอะกว่าเรา หรือพอพูดไว้ถูกเลย แต่เราวัยรุ่นเราก็คิดว่าเราถูก กับเพื่อนก็เหมือนกัน เราก็คิด เราคือ เรายืนยันแล้วเราก็กไม่ฟังคนอื่น วัยรุ่นผมก็เป็นอย่างนั้น

มูม: อะไรทำให้เปลี่ยนความคิด

ผมว่ามันก็จะเจอเอง มันก็จะโดนบทลงโทษโดยคนรอบตัวๆ นั้นแหละ เราอาจจะต้องอยู่คนเดียว เราต้องทำงานคนเดียว แล้ววันหนึ่งมันก็จะค่อย ๆ ตรวจสอบไปเองโดยเวลาโดยธรรมชาติ ว่าจริงหรือเปลววะ ที่เราเชื่อว่าเราถูก ผมคิดว่าเป็น conflict เป็นความขัดแย้งภายในจิตใจ บางทีเรายังคิดว่าเรายังถูกอยู่ แต่มันไม่มีคนยอมรับความคิดอันนี้ ถ้าเรายังดันทุรังอยู่ก็ไม่แน่น มันอาจจะเกิดอะไรใหม่ก็ได้ คืออาจจะสร้างสรรค์อะไรที่มันใหม่ขึ้นมาก็ได้ แต่ถ้าเรายอมจำนนว่า กติกาสังคมมันเป็นอย่างนี้ เราจะอยู่กับเขาอย่างไร ประนีประนอมยังไง ผมคิดว่าถ้าคนคือจริง ๆ ก็อาจจะต้องอยู่คนเดียว ก็ต้องเดินคนเดียว สมมติว่าสังคมเขาไปทางซ้ายหมด เราจะเดินทางขวานะ ถ้าคุณบอกให้ทุกคนมาเดินทางขวา แต่ไม่มีใครมา คุณก็ต้องเดินไปคนเดียว แต่เราอาจจะประนีประนอม โดยผมไปทางซ้ายกับคุณนะ แต่ว่าไปซ้ายๆ นะ แวะเยอะๆ หน่อย ขอไปตรงกลางบ้าง หรือเลี้ยวอ้อมๆ บ้าง เพราะว่าความคิดในวัยรุ่นนี้สำคัญ เพราะผมเชื่อว่าวัยรุ่นนี้เป็นพลังขับเคลื่อนสังคมเรานะ วัยรุ่นจะมีไอเดีย มีพลังงาน ความฝัน ความหวังเยอะ ก้าวไปข้างหน้า ผู้ใหญ่ก็ต้องฟังด้วย ผู้ใหญ่ในสังคมนะ ทั้งครูบาอาจารย์พ่อแม่ก็ต้องฟังเด็กมากพอที่จะประคองให้ไปด้วยกัน

มูม: ช่วงนี้มีโปรเจกต์อะไรใหม่ๆ ไหม

ผมตั้งใจจะทำที่ร้านหนังสือ ชั้นสองนี่อยากจะทำเป็นห้องสมุด ตอนนี้มีครูบาอาจารย์หรือหลายคนที่เขาบริจาคหนังสือมา เราอยากจะทำอะไรที่ในชุมชนของเราที่นางแลนี่ละ เพราะดูเหมือนทีนี้ไม่มีอะไรในทางศิลปะ ในทางความรู้ ก็อยากจะทำบ้าง ผมคิดว่าหนังสือก็สำคัญ และตอนเด็กๆ เราก็คิดมากกับหนังสือ เราคิดว่าเราอยู่เชียงรายแม้จะไม่มีอะไรให้ดูมาก แต่เราก็อ่านรู้ผ่านหนังสือ และในยุคปัจจุบันนี้นั้นเป็นอินเทอร์เน็ต ผมก็อยากจะทำห้องสมุดที่มันมีอินเทอร์เน็ตที่ดี แล้วก็หนังสือที่ดี ที่ไม่มีในพื้นที่นี้ อันนี้ก็เป็นโครงการที่

ผมไม่ได้มีชีวิตเพื่อศิลปะนะ
ผมมีศิลปะเพื่อให้มีชีวิต คือ
ไม่ได้ขายวิญญาณทั้งหมด
เพื่อให้ศิลปะมันดี แต่เราเอา
ศิลปะที่ดีมารับใช้วิญญาณ
เพื่อให้เราสามารถใช้ชีวิตที่ดี

เหมือนจะเปิดเป็นห้องสมุดเอกชนที่เปิดใช้ฟรี ก็อยากจะประชาสัมพันธ์ว่าถ้าใครมีหนังสือก็ส่งมาได้เลย เราจะไม่คัดเลือกทุกประเภท เพราะเรายังไม่รู้ว่าจะไรดีเลย แต่คิดว่าเราก็จะสะสมหนังสือก่อน เก็บไว้เป็นห้องสมุดเอาไว้ใช้ส่วนรวม

มูม: ตอนนี้นสนใจเรื่องอะไรเป็นพิเศษ

อังกฤษ: จริงๆ สนใจเรื่องต้นไม้ ผมคิดว่ามันสำคัญมาก เราพูดกันเรื่องมนุษย์เยอะ แต่เราไม่ค่อยได้พูดเรื่องธรรมชาติ เราพูดกันเรื่องปัญหาโลกร้อนเยอะ แต่ล้วนเป็นโลกร้อนที่เอามนุษย์ตั้ง มนุษย์จะอยู่ไม่ได้แน่ถ้าโลกร้อน แต่จริงๆ แล้วเราอยู่ได้แน่นอน ถ้าเราไปสนใจ สิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง ไม่ได้สนใจแต่ตัวเอง (หัวเราะ) สิ่งที่ผมสนใจคือเราจะเข้าใจ ความสำคัญของธรรมชาตินี้ได้อย่างไร มันมีสัตว์ชนิดอื่นในสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราไม่รู้ บางที่เราควบคุมธรรมชาติมากเกินไป จนเราไม่สามารถเข้าใจความยิ่งใหญ่หรือความซับซ้อนของธรรมชาติได้ บางที่เราเปลี่ยนนิดเดียวแต่มันไปกระทบเยอะแยะ มนุษย์นี่ตัวเปลี่ยนเลย

มูม: คิดว่าตัวเองสุดโต่งบ้างไหม

เคยสุดโต่งนะ มีช่วงหนึ่งที่เราคิดว่า อะไรเป็นความดี เราจะมองว่าอย่างอื่นชั่ว ผมคิดว่าอันนี้มันเป็นความคิดสุดโต่งของผม ยกตัวอย่างง่าย ๆ การกินเหล้า ตอนผมเป็นนักศึกษาผมไม่กินเหล้า แล้วผมก็จะมองคนกินเหล้าชั่ว พวกนี้เดี๋ยวก็เมาแรงแค้นพุงนี้ไม่ได้ทำงานหรอก ห่วยแตกจริงๆ ชีวิต คนที่เล่นยาเสพติดนี่คนชั่ว ในความคิดหนึ่งของเราที่เราารู้สึกว่า ชั้นเป็นคนดีเพราะชั้นไม่กินเหล้า แต่ปัจจุบันนี้ความสุดโต่งแบบนี้ก็น้อยลงไป นั่งอยู่ในวงเหล้าเราก็เข้าใจ มนุษย์มันก็กินเหล้าได้ ก็ทุกวัฒนธรรมนะ เอสกิโมยังกินเหล้าเลย ผีตองเหลืองก็มีเหล้า (หัวเราะ) คือเราก็ไม่ได้ประนีประนอมมากขึ้นนะ แต่เราเข้าใจมากขึ้นว่าเราไปยึดถือมากเกินไป เราทำลายความแตกต่าง เราไม่ยอมรับความแตกต่าง เราไม่ยอมรับว่าเขาต่างจากเรา เรามองว่าเขาต้องถูกกำจัด ความคิดแบบนี้ต้องถูกกำจัด คุณชั่วคุณต้องถูกกำจัดออก คุณไม่มีประสิทธิภาพ นี่คือการคิดสุดโต่งของผมในอดีต

มูม: แต่จนถึงวันนี้ก็มีกัลยาณมิตรเยอะ

ใช่ ผมคิดว่าเรื่องมิตรนี้เป็นเรื่องของการเปิดใจนะ ถ้าเราเปิดใจเขาก็เปิดใจ ถ้าเราไม่ได้ปิดอะไร เขาก็ไม่ได้ปิดอะไรกับเราเหมือนกัน ผมเชื่อว่ามนุษย์ไม่ใช่เสือโคร่งนะ เสือโคร่งนี่เขาจะอยู่เดี่ยวๆ เป็นสัตว์เดี่ยวๆ มนุษย์เป็นสิงโต คืออยู่กันเป็นฝูงๆ เหมือนลิงอะไรอย่างนี้ (หัวเราะ) แต่เราคิดว่ามนุษย์อยากเจอกันอยู่แล้ว แต่บางทีเปลือยเราเยอะ สถานภาพเรา การเงิน ฐานะ หน้าตา หลากอย่าง ทำให้เราไม่เปิดใจกัน อย่างตอนเด็กๆ ผมจะไม่ค่อยมั่นใจ ผมจะตัวผอมตัวเล็ก จ้อยๆ ไม่ค่อยกล้าคิดกล้าพูด มันมีอะไรหลายอย่างที่ทำให้เราไม่มั่นใจ ผมคิดว่าศิลปะทำให้เราเข้าใจเรื่องความหลากหลาย ทุกคนไม่เหมือนกัน เราทำงานศิลปะไปเยอะ เราทำงานศิลปะก็มีความหลากหลาย ก็สะท้อนคนที่หลากหลาย ทุกคนก็ไม่มีใครสมบูรณ์แบบ เราก็เริ่มยอมรับความไม่สมบูรณ์แบบของเรา แล้วเราก็เริ่มเห็นความไม่สมบูรณ์แบบของคนอื่น เราก็ยอมรับด้านที่ดีของเขา ยอมรับด้านที่ผิดพลาดของเขา ผมคิดว่าทุกคนก็ผิดพลาด ถ้าอายุรุ่นๆ นั้นะ ก็เคยผิดพลาดทั้งนั้น เราก็ผิดเขาก็ผิด มันก็เริ่มยอมรับกัน มันก็เริ่มเปิดใจ พอเริ่มเปิดใจแล้ว ผมว่าการมีมิตรนี้ไม่ยาก เพราะคนอยากเป็นมิตรกันอยู่แล้วละ ยิ่งคนอยู่ในบ้านนอกนะ มันเจอกันง่าย มันคุยกันง่าย มันมีเวลา มันไม่ได้เร่งรีบอะไร มันเป็นมิตรกันไม่ยากหรอกครับ (หัวเราะ)

มูม: ถึงวันนี้มองชีวิตตัวเองยังงั

(หัวเราะ) ผมก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง เดิบโตมาเป็นคนเขียงขายธรรมดาๆ คนหนึ่ง ซึ่งก็ได้รับการศึกษา พ่อแม่ก็ส่งเรียนมหาวิทยาลัย เรียนจบมาแล้วผมก็อยากทำงานตามที่ผมเรียนมา ผมเรียนศิลปะ จบมาเราก็อยากทำงานศิลปะ แล้วขายเกาเหลาเลือดหมูมันเป็นของที่บ้านก็ทำควบคู่กันไป เราก็ได้ทำสิ่งที่เราชอบด้วย ผมก็พยายามจะรักษาสมดุลของสิ่งที่เราชอบและหน้าที่การงานที่เราต้องหาเลี้ยงชีพ ชีวิตผมก็ไม่ได้มีความพิเศษอะไร เหมือนงานที่วัดจริงๆ เราอาจจะไม่ได้ศรัทธาที่จะต้องอยากได้บุญอะไร แต่เราคิดว่ามันไม่มีใครทำ แล้วเราอยู่ที่นี่ เราพอจะช่วยให้เราอยากจะทำ เพราะมันก็เป็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่สำหรับเรา เราก็ได้เรียนรู้ที่จะทำงานกับคนอื่น เพราะการทำงานศิลปะมันจะเป็นการทำงานกับตัวเอง เหมือนกับเผชิญหน้ากับรูปวาด ก็เป็นรูปที่เราคิดแล้วเราวาดมันไม่มีบทสนทนา เราคุยกับรูปวาดก็คือเราคุยกับตัวเอง แต่การทำงานที่ไปสัมพันธ์กับคนอื่น เช่น งานที่วัดป่าอ้อหรืองานชุมชนอื่นๆ งานสังคมอื่นๆ ผมคิดว่ามันไม่ได้ไปทำให้สังคมหรอก เราก็ทำให้ตัวเราเองนั่นแหละ เราก็เรียนรู้จากคนอื่นๆ และอยู่ในตำแหน่งที่มีเวลา มีศักยภาพ อะไรที่พอจะทำได้เราก็ทำ ก็ไม่ได้มีหลักคิดว่าจะต้องทำอะไรที่มันคงขนาดนั้น ทำอะไรได้ก็ทำตามโอกาส

มูม: พอใจแล้ว

ก็ไม่ได้พอใจ พุดยากจัง ผมไม่ได้พอใจแบบสยบยอมนะ ผมคิดว่างานศิลปะก็เหมือนนักวิทยาศาสตร์ ที่พยายามทดลองหาคำตอบอะไรบางอย่างซึ่งเป็นความลึกลับ ผมคิดว่าผมก็กำลังหาคำตอบในทางศิลปะของผม

มูม: พอเพียง แต่ยังไม่พอใจ

ไม่ชอบคำว่าพอเพียงเลย (หัวเราะ) เราก็หาคำตอบของเรา แต่เราไม่รู้ว่ามีวันหนึ่ง คำตอบนั้นจะเป็นประโยชน์หรือเปล่า อาจจะเป็นประโยชน์แค่เราหรือไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย แต่เราก็ทำงานของเรา ผมคิดว่าอย่างชีวิตพระสงฆ์ ก็จะมีเป้าหมายที่ชัดเจน ไปให้ถึงจุดที่รู้แจ้งไข่มุม พระในทางสังคม ในทางปฏิบัติส่วนตัว ในทางอะไร ชีวิตพระ ชีวิตมนุษย์ ก็มีเป้าหมายจุดประสงค์ทั้งนั้นแหละ ตอนนี้ผมมีครอบครัวผมก็อยากเลี้ยงลูกให้เต็มที่ ในความรู้ความสามารถของเรา ดูแลครอบครัว ตัวเรา ให้เท่าที่เราจะทำได้ ส่วนเรื่องงานศิลปะนี่จริงๆ แล้วผมให้ความสำคัญน้อยกว่าชีวิต เพราะว่าจริงๆ ศิลปะเป็นเครื่องมือสำหรับชีวิตที่ดี ผมไม่ได้มีชีวิตเพื่อศิลปะนะ ผมมีศิลปะเพื่อให้มีชีวิต คือไม่ได้ขายวิญญาณทั้งหมด เพื่อให้ศิลปะมันดี แต่เราเอาศิลปะที่ดีมารับใช้วิญญาณ เพื่อให้เราได้ใช้ชีวิตที่ดี ☺

HOME MART

ตั้งห้วงเซ่ง

Home Mart ที่ในตู้ที่จัดในอำเภอแม่ริม แลส่งรวมสินค้าวัสดุก่อสร้างตรงจากรัฐกันดั้ม

บริการด้วยใจ รู้เรื่องเรื่องวัสดุก่อสร้าง

NEUSTILE
NEW STYLE OF ROOF TILE

NEUSTILE... หลังคาที่มีดีไซน์

กระเบื้องเรียบรูปลักษณะใหม่ ก็ให้พื้นหลังคาเรียบ
สวยเฉียบอย่างมีดีไซน์ ลงตัวกับบ้านและอาคารสไตล์โมเดิร์น

Roofing Center

ดูแลทุกส่วนของหลังคาบ้าน
โดยช่างผู้ชำนาญการ
บริการให้คำปรึกษา
และออกแบบประมาณการ
รับเหมาติดตั้ง

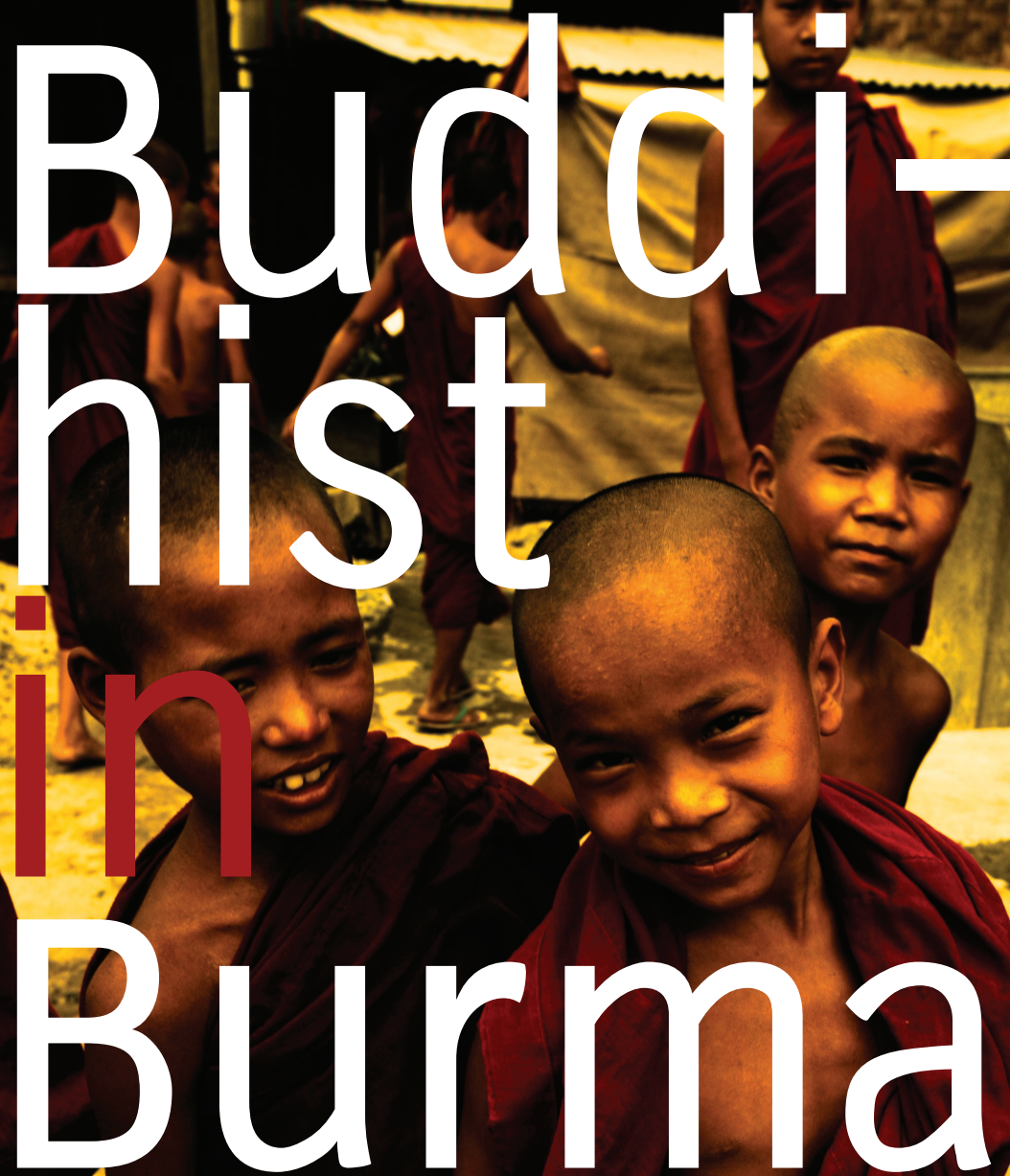

ต้องการปรึกษาเรื่องบ้าน.... ปรึกษา โอมมาร์ท ตั้ง ห่วง เซ่ง (แม่ริม)

209 ม. 1 ถ.เชียงใหม่ - ฟาง ต.แม่ริม อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ 50180

เปิดบริการ จันทร์-เสาร์ เวลา 8.00 น.-17.30 น.

โทร. 0-5329-7029, 0-5329-8616 แฟกซ์ 0-5386-0246 E-mail: tonghoun@cdc.ji-net.com

Buddhist in Burma

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศอินเดีย แต่ก็อยู่ที่อินเดียได้ประมาณ ๑๗๐๐ ปีเท่านั้น ปัจจุบันประเทศที่มีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาตินั้น มีเพียง 5 ประเทศคือ กัมพูชา พม่า ศรีลังกา สาธารณรัฐคัมพูชา และ ภูฏานเท่านั้น แต่ทว่าในประเทศเหล่านี้ ประเทศพม่าถือเป็นประเทศที่มีความศรัทธาพระพุทธศาสนาได้น่าสนใจที่สุด ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น เจดีย์ทองคำเวดากอง อุดมการณ์การบวชเป็นพระพม่า ศาสนาเพื่อสังคม ฯลฯ ที่สำคัญคือพม่ามีประวัติศาสตร์อันยาวนานกับไทยหลายอย่าง พระพุทธศาสนาก็เป็นหนึ่งในนั้นด้วย แต่ในประเทศไทย “พม่า” มักจะถูกเอ่ยถึงในแง่ไม่ค่อยดีเสมอๆ ไม่ว่าจะเป็นเวลาที่อินเทอร์เน็ตทำงานช้า(ไม่แน่อาจมี 3G ใช้ก่อนเมืองไทย) เวลาไฟดับเป็นเวลานานๆ เวลาขาดคนงานก่อสร้าง เวลารถถูกขโมยแล้วตั้งประเด็นว่าจะอยู่ที่ไหน เวลาจะหาซื้อแผ่นหนังราคาถูก เวลาที่พูดถึงศัตรูในการศึกสงครามที่มีมาแต่อดีต เวลาพูดถึงเรื่องสิทธิมนุษยชน และเรื่องราวของพระภิกษุที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการประท้วง เป็นต้น แต่ในทางศาสนาพุทธนั้น ใครจะรู้ใหม่ว่าปัจจุบันการเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยของไทย ก็มีหลักสูตรที่เป็นแก่นหลายหลักสูตรที่จำเป็นจะต้องเรียนรู้จากพม่า ทั้งทางปริยัติและปฏิบัติ เช่น ระดับปริญญาโท สาขาวิปัสสนา บางรุ่นก็จำเป็นจะต้องส่งไปเรียนถึงพม่าเป็นระยะเวลาหนึ่ง หรือมีเช่นนั้นก็ต้องเชิญพระพม่าเข้ามาสอน โดยเฉพาะพระธรรมอาจารย์ไทยสำคัญๆ หลายรูปก็ได้วิชามาจากทางนั้น

ปัจจุบันสำนักครูบาอาจารย์สายวิปัสสนาที่โด่งดังในระดับโลกที่มาจากพม่า ก็เริ่มเข้ามาเปิดสาขาในไทยหลายสำนักด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นจากสำนักวิปัสสนามหาสี สำนักวิปัสสนาแซมเย่ หรือแม้แต่สำนักวิปัสสนาแนวโกเอนก้า ที่มีความโด่งดังมาจากการฝึกอบรมนักโทษในคุกที่อินเดีย ก็เป็นสายที่มีครูบาอาจารย์มาจากพม่าทั้งสิ้น ส่วนการเรียนการสอนด้านปริยัตินั้น ในไทยก็ได้จากพม่ามาเยอะ โดยเฉพาะหลักสูตรการเรียนรู้พระอภิธรรมปิฎกที่นักปราชญ์ราชบัณฑิตต่างก็สนใจเรียนกัน ซึ่งผู้ที่ริเริ่มเปิดหลักสูตรคือ สมเด็จพระพุทธมหาราช (อาจ อาสภมหาราเชระ) ได้มีนิมิตพระภิกษุชาวพม่าคือ พระสังฆมมะ โชติกะ รัมมาจริยะ และ พระเตชินทะ รัมมาจริยะ รัมมิกะ สองรูปให้เข้ามาเริ่มฟื้นฟูความรู้ให้ และเป็นหลักสูตรที่ไทยเราใช้เรียนมาจนถึงทุกวันนี้ “มูม” ประสบการณ์จากพม่าในมุมมองที่น่าสนใจด้านพระพุทธศาสนามาให้รู้จักกันบ้าง

พระพุทธศาสนากับชาวพม่า

ชาวพม่าเชื่อว่าแรกเริ่มเดิมทีพระพุทธศาสนาได้เข้ามาสู่ประเทศในขณะที่ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ โดยสองพ่อค้าที่ชื่อว่า ตะปูลสะ และ ภัลลิกะ ซึ่งได้นำสัตว์ตุงและสัตว์ตุงก่อน ไปถวายแก่พระพุทธเจ้าในวันที่เจ็ดหลังการตรัสรู้ของพระองค์ และเมื่อถวายข้าวนั้นแล้ว ด้วยความเลื่อมใสทั้งสองก็ได้ประกาศตัวเป็นอุบาสกขอถือ พระพุทธ และ พระธรรมเป็นสรณะตลอดชีวิต แต่ก่อนจะจากมา นั้นทั้งสองได้ทูลขอของบางอย่างจากพระพุทธเจ้า เพื่อที่จะใช้เป็นของเอาไว้ระลึกถึง ซึ่งพระพุทธเจ้าก็ได้มอบพระเศียร 8 เส้น จึงมอบให้ทั้งสองคนนี้ไป ทั้งสองจึงได้นำ 2 เส้นมาประดิษฐานในเจดีย์แห่งหนึ่งชื่อ “เจดีย์พระเกศาธาตุ” ซึ่งต่อมากลายเป็นเจดีย์ที่คนทั่วโลกนับถือสักการะชื่อว่า “ชเวดากอง” ต่อมาอีกราวๆ สองร้อยกว่าปี เมื่อถึงสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช พระองค์ก็ทรงส่งพระธรรมทูตมาอีก เป็นการเริ่มต้นนำธรรมะเข้าสู่พม่าอย่างชัดเจนที่สุด

มองพม่าผ่านชเวดากอง

ชเวดากอง เป็นชื่อที่มาจากคำว่า ชเว แปลว่า ทอง กับ ดากอง เป็นชื่อเก่าของเมืองย่างกุ้ง ปัจจุบันเป็นเจดีย์ที่มีชื่อเสียงที่สุด เนื่องจากเป็นเจดีย์ทองที่สะสมความเก่าและความเก่าที่สุดในพม่า รอบองค์เจดีย์นั้นจะมี “นัต” ซึ่ง ชาวพม่าเชื่อถือว่าเป็นผีบุญเป็น เทวดา คอยปกป้องเจดีย์แห่งนี้ด้วยหลายองค์ เพราะชาวบ้านเชื่อว่า “นัต” จะมาดลใจผู้ที่คิดร้ายต่อพุทธศาสนาให้กลับใจ และ ดลใจพุทธศาสนิกที่ดีๆ ให้เจริญก้าวหน้าไปในธรรมเช่นกัน มีเรื่องเล่าว่า พระอาจารย์ที่เก่งในด้านการบรรยายธรรมรูปหนึ่ง กำลังคิดจะ ลึกเนื่องจากเกิดความคิดที่อยากจะไปใช้ชีวิตอย่างฆราวาสทั่วไป จึงเดินไปที่ชเวดากองเพื่อ “บอกลาเพศในใจ” ก่อนที่จะไปสึก โดย พึมพำว่า “ข้าพเจ้าขอภัยที่ชีวิตนี้ไม่อาจจะดำเนินอยู่ในเพศสมณะได้อีกต่อไป กลับไปก็จะขอสึกเป็นฆราวาส เมื่อมีโอกาสก็จะกลับ มาบวระเจดีย์อีกครั้ง สาธุ” ขณะที่กำลังก้มกราบอยู่นั่นเอง ท่านก็ได้ยินเสียงพึมพำของโยมผู้หนึ่งที่อยู่ตรงนั้นว่า “หากข้าพเจ้า จะขอตั้งจิตอธิษฐานอะไรบางอย่างแล้วมันจะสัมฤทธิ์ผล ข้าพเจ้าอยากจะทำให้อายุขัยนี้ยาวได้เจอออย่าได้เฉียดเข้าไปใกล้กับพระรูป ข้าฯๆ ที่กำลังจะสึกนี้อีกเลย เท่านั้นเองพอพระรูปนั้นได้ยินเข้าก็เกิดสงสัย เดินเข้าไปถามทันทีว่า เพราะเหตุใดจึงไม่ยอมให้พบกัน ถึงขนาดนี้ ทั้งที่ไม่รู้จักกัน จึงได้ถามถึงสาเหตุที่ท่านได้ไปทำอะไรให้ผู้หนึ่งคนนั้นโกรธแค้นได้ถึงเพียงนั้น ผู้หนึ่งคนนั้นกลับตอบมา ว่า การที่คนได้เข้าไปบวชนั้นถือว่าเป็นเหตุอันเป็นมงคลสูงสุดแล้ว ยิ่งบวชแล้วเป็นครูบาอาจารย์เทศน์สั่งสอนผู้อื่นได้ด้วยยิ่งเก่งใหญ่ แต่พระที่เก่งๆ กลับมาสึกกันหมดเอาตัวรอดกันหมด ไม่ยอมช่วยเหลือชาวบ้านที่ศรัทธา แล้วอย่างนี้จะให้ทำใจเฉียดใกล้คนเห็นแก่ ตัวอย่างนั้นได้อย่างไร พระอาจารย์รูปนั้นได้ยินแบบนี้ถึงกับต้องกลับมาพิจารณาดูใหม่ แล้วตั้งใจไม่สึกตั้งใจปฏิบัติธรรม อยู่เป็นพระ เพื่อประชาชนมาจนถึงทุกวันนี้

ชาวไทยเริ่มไปเที่ยวพม่าจากการไปนมัสการเจดีย์ชเวดากองเช่นกัน โดยเริ่มจากการไปจาริกแสวงบุญ แต่ทางภาคเหนือ นั้น ได้ความเชื่อนี้มาจากครูบาศรีวิชัยพระนักบุญแห่งล้านนา ที่ดัดแปลงแนวคิดทางการเมืองการปกครองของส่วนกลางที่จัดให้มีการบูชา เจดีย์ประจำปีเกิด ครูบาศรีวิชัยมีแนวความคิดที่ไม่อยากถูกปกครองโดยส่วนกลาง จึงสร้างความเชื่อประจำปีเกิดของคนล้านนาขึ้น อีกที่หนึ่งว่า คนเกิดปีมะเมียหรือปีม้าต้องไปสักการะเจดีย์ชเวดากอง

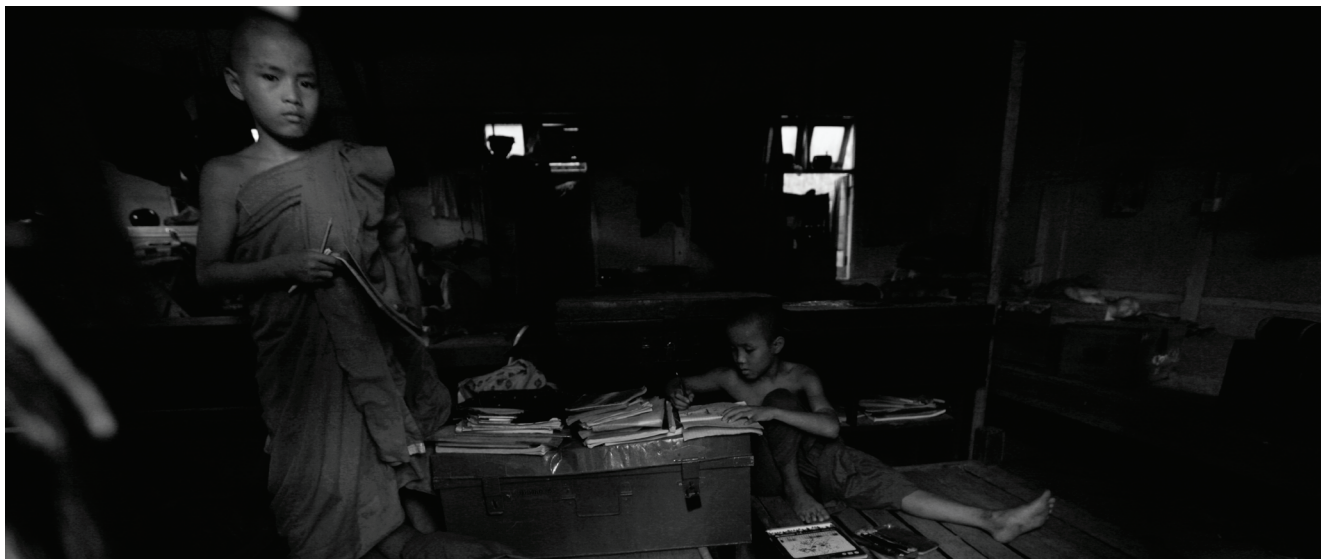

ความแตกต่างระหว่างพระกับพระ

พระพม่าในสายตาของพระไทยและชาวพุทธไทยนั้น อาจมีส่วนทำให้รู้สึกแปลกๆบ้าง เพราะพระพม่าก็เป็นพระเถรวาท การนุ่งห่มก็คล้ายกับพระไทยมาก เพียงแต่ส่วนใหญ่ห่มสีแดงเลือดหมู ไม่โกนคิ้วและสามารถสัมผัสกับผู้หญิงได้โดยตรง (พระไทยไม่สามารถทำได้เพราะมติดีตกกลงกันในคณะสงฆ์) ฉะนั้นคนที่ไม่ค่อยคุ้นชินกับพระพม่า อาจจะตกใจทุกครั้งที่เห็นพระพม่าคลุกคลีหรือแตะต้องผู้หญิง แต่ก็ไม่ได้อะไรเรื่องราวเสื่อมเสียในทางนี้

หากมองตามบริบททางสังคมแล้ว พระพม่ากับพระไทยมีที่มาแทบไม่ต่างกัน เช่น พระไทยส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้มีฐานะดีนัก พระพม่าก็เช่นเดียวกัน แม้ครอบครัวที่พอมีฐานะ แต่พ่อแม่มีศรัทธาเลื่อมใสในพุทธศาสนา ก็บังคับลูกบวช ในบางรายก็บวชตามประเพณีและเมื่อพบว่ามิประโยชน์ก็อยู่ยาว พระไทยส่วนใหญ่บวชเรียนเพื่อพัฒนาตน ผ่านบริบททางการศึกษาที่เอื้อให้สมณะในประเทศ หลังจากผ่านการศึกษาระบบแล้ว เกิดความศรัทธาก็อยู่เป็นพระภิกษุต่อไป

แต่ที่ต่างกันคือเมื่อพระไทยจบการศึกษาไปแล้ว สามารถนำวุฒิการศึกษาไปใช้ต่อในการทำงานหลังจากสึกไปแล้วได้ แต่ในพม่าไม่เหมือนกัน เพราะถึงแม้ว่าจะเรียนไปจนจบปริญญาเอกก็ตาม ก็ไม่สามารถนำวุฒิการศึกษานั้นไปใช้สมัครงานต่อในประเทศได้ ด้วยสาเหตุที่ว่า มหาวิทยาลัยพุทธศาสนาในพม่าไม่สอนวิชาที่นอกเหนือจากพระไตรปิฎก ฉะนั้นนี่จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้สามเณรพม่าลาสิกขา (สึก) ก่อนบวชเป็นพระ

พระพม่าหลายรูปได้บอกกับเราว่า การบวชเป็นพระในพม่านั้นต้องคิดให้ดี ๆ เพราะชาวพม่ามีชื่อแต่ไม่มีนามสกุล เมื่อบวชได้ระยะหนึ่งต้องเปลี่ยนชื่อเป็นชื่อพระ (ที่มาจากภาษาบาลี) เปรียบเหมือนต้องละทิ้งทุกอย่างจริงๆ แม้แต่ชื่อของตัวเอง และหลังจากเรียนจบแล้วก็ไม่มีที่ให้ไปทำงานต่ออีก ฉะนั้นพระพม่าเมื่อเรียนจบ จะเหลือตัวเลือกเพียงแค่ ๓ ทางเท่านั้นคือ

ไปทรงจำพระไตรปิฎก ซึ่งเป็นอะเมซิ่งพม่าอย่างแท้จริง เพราะเป็นที่เดียวในโลกที่ได้รู้ฟ้นการทรงจำพระไตรปิฎกโดยการทรงจำ ยากไม่ยากก็ไม่ต้องสงสัย เพราะตลอด ๗๐ ปีที่ผ่านมา มีเพียง ๑๑ รูปเท่านั้นที่ทำได้

ไปเป็นปฏิบัติธรรมจนเกิดมรรคเกิดผล คือไปปฏิบัติธรรมจนเข้าถึงสภาพความเป็นจริงของธรรมชาติจนสามารถปล่อยวางจากความเป็นตัวเป็นตนได้ในระดับที่สูงขึ้นไป

ไปทำประโยชน์แก่ชุมชน เช่น วัดพองดาวโอ (Phanug Daw Oo) เป็นวัดที่ให้การศึกษาแก่พระเถรเถรชีและชาวบ้านที่ไม่ได้เงินเรียนฟรี โดยเริ่มต้นจากภิกษุสองพี่น้องที่เข้าไปช่วยเหลือหมู่บ้านด้วยความรู้ปริยญาตรียของตน เริ่มจากสอนการบ้านเด็กในหมู่บ้านจนเริ่มก่อตั้งเป็นโรงเรียนเรียนฟรี เริ่มต้นมีนักเรียนเพียงสองร้อยคน จากนั้นต่อมาสิบกว่าปี วันนี้มีนักเรียนเรียนฟรีทั้งหมดกว่าเจ็ดพันคน อีกทั้งยังเป็นที่พักให้แก่เด็กกำพร้า และผู้ประสบภัยจากนากีสเมื่อหลายปีก่อนด้วย ภาพที่ชาวบ้านทั้งหมู่บ้านทยอยนำกระหล่ำ นำผักที่ปลูกได้มาให้กับวัด ถึงกับทำให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกให้ความสนใจและให้ความสนับสนุน จึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไมการประพวงในพม่าแต่ละครั้ง ถึงมีพระพม่าเข้าไปร่วมด้วยทุกครั้ง เพราะชาวบ้านน่ารักเอียงนี้เอง

เมื่อมองพุทธศาสนาในพม่าแล้วย้อนกลับมาถึงเมืองไทยในยุคปัจจุบันนี้ พระไทยก็ลดน้อยลงทุกที่ทั้งๆ ที่พระพม่ายังมีอัตราคงเดิมอยู่ การสนับสนุนจากประชาชนก็ยังคงอยู่ถึงแม้จะไม่เท่าเมื่อก่อนแต่ก็ถือว่ายังมีมากอยู่ ทั้งๆ ที่พระไทยมีอิสระและเสรีมากกว่าพระพม่าเยอะมาก ทั้งสิทธิที่จะได้รับการศึกษาที่ดี สิทธิในการแสดงความคิดเห็น (พระพม่าแสดงความคิดเห็นเรื่องการเมืองอาจอยู่ในประเทศไม่ได้ หรือถ้าอยู่ได้ก็คงไม่ใช่ในวัดอีกแล้ว) สิทธิที่จะเป็นอภิสิทธิชนในสถานที่ต่างๆ เช่น บนรถเมลล์หากมีขวาวาสเดินขึ้นรถมาพระพม่าต้องลุกให้นั่งแต่พระไทยกลับกัน รวมไปถึงสิทธิที่จะได้รับการยกย่องให้เป็นบัณฑิต (ทิด) หลังจากสึกออกไปแล้ว ความสัมพันธ์แบบนี้ทำให้รู้สึกได้ว่า ในบริบทเดียวกันพระไทยได้รับโอกาสมากกว่าพระพม่า แต่อะไรเป็นสาเหตุให้พระไทยเหลือน้อยลงทุกที่กันนะ ๐

VS. พื้นที่แลกเปลี่ยนมุมมองระหว่างพระกับโยมในศตวรรษที่ 21

อ.ศิริโรตม์ คร้ามไพบูลย์
พระครูธรรมธรครรชิต

VS.

หลักสิทธิมนุษยชน ดีจริงหรือ

คนทุกคนย่อมต้องการ “เลือก” ที่จะกระทำในสิ่งต่างๆ ที่จะให้ความสุขแก่ตนเอง แต่สิทธิบางอย่างก็ไม่ได้มีไว้เพื่อทุกคนเช่นกัน เพราะเหตุใดคนจึงไม่สามารถมีสิทธิเท่าเทียมกันได้ ในเมื่อมีผู้ที่พยายามเรียกร้องให้ทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานเสมอกันอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่เดียวกันบางคนก็มีความเชื่อว่างศ์ศาสนา ก็เป็นองค์กรหนึ่งซึ่งจำกัดสิทธิมนุษยชนที่สุดคู่ VS. ฉบับนี้เราจึงได้เชิญ อ.ศิริธรม คล้ามไพบูลย์ อาจารย์และนักวิชาการด้านสิทธิมนุษยชนจากมหาวิทยาลัยมหิดล มาแลกเปลี่ยนกับ พระครูธรรมธรรชิต คุณวโร พระนักบรรยายและผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน ในประเด็นเรื่อง พระพุทธศาสนากับปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน ว่าที่แท้จริงแล้วทั้งสองอย่างนี้จะมาบรรจบกันได้ไหม

พระครูธรรมธรรชิต: คำว่า “สิทธิ” ท่านจะไปเน้นเรื่องของพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติต่อกัน หรือว่าหน้าที่ที่ควรจะทำทั้งต่อตนเอง ต่อบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด ต่อธรรมชาติ ต่อสิ่งแวดล้อม แล้วก็สังคม มีทั้งสิ่งที่ไม่พึงทำต่อกัน เพราะว่าทำแล้วมันจะก่อให้เกิดผลเสีย และสิ่งที่มนุษย์พึงกระทำต่อกัน เพราะว่าทำแล้วจะก่อให้เกิดความเกื้อกูล เกิดความดีงาม เกิดความสมัครสมานสามัคคี เอาความดีงามเป็นตัวตั้งตามกฎธรรมดาของธรรมชาติ พระพุทธเจ้าท่านวางระบบว่าอยู่ร่วมกันยังไง จึงจะได้ช่วยเหลือโอกาสให้คนในสังคม แล้วก็ทำให้มนุษย์เกิดความรู้ความเข้าใจ เพื่อที่จะให้ทุกคนช่วยกันศึกษาและช่วยให้ผู้อื่นได้ศึกษา เพื่อให้คนสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อกันได้อย่างถูกต้อง อย่างน้อยที่สุดก็ไม่ล่วงละเมิดไม่เบียดเบียนกัน ดีขึ้นไปกว่านั้นมิจิตใจที่ดีงาม ดีขึ้นไปกว่านั้นมองเห็นได้ตามความเป็นจริง ที่เรามักจะเรียกกันติดปากว่า ศีล สมาธิ ปัญญา เพราะฉะนั้นในหลักทางพระพุทธศาสนา ถ้าพูดถึงหลักมนุษย์แล้วจะไม่มองแยกส่วนจะมองแบบโดยรวม เพราะฉะนั้นในการที่เราจะอยู่ร่วมกันปฏิบัติได้ดีต่อกัน ก็ต้องมีองค์ประกอบ 1. เรารู้และเข้าใจกันใหม่ ในฐานที่เป็นมนุษย์ เขาเองก็รักสุขเกลียดทุกข์ เราเองก็รักสุขเกลียดทุกข์ 2. เจตนาตั้งต่อกันดีงามหรือเปล่า และ 3. จึงต่อไปในเรื่องของพฤติกรรมการพูดแล้วการกระทำ ฉะนั้นในหลักพระพุทธศาสนาเราจะเรียกร้องให้คนทำหน้าที่และทำสิ่งที่ดีงาม เกื้อกูลแก่กันและกัน อันนี้ในแง่ของความเป็นมนุษย์และก็อาจจะเรียกเป็นสิทธิซึ่งมันต้องคู่กับหน้าที่ คุณมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ เมื่อนั้นคุณก็มีสิทธิในการที่จะอยู่ร่วมกัน มีสิทธิในการทำสิ่งต่างๆ อย่างที่คนมีคุณธรรมในสังคมทำ

อ.ศิริธรม: เรื่องของการให้ออกาสคนทุกคนได้พัฒนาตัวเอง เรื่องการอยู่ร่วมกับชุมชน และทุกคนจะมีหน้าที่บทบาทของตนเองค่อนข้างอย่างชัดเจน ผมคิดว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจ คือในเรื่องศาสนากการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะโดยเฉพาะทางสงฆ์ มันมีลักษณะบางอย่างซึ่งอาจจะแตกต่างจากชุมชนหรือสังคมข้างนอก คือคณะสงฆ์เป็นที่รวมคนซึ่งมีเป้าหมายบางอย่างร่วมกันอยู่ เช่น มีความเชื่อในเรื่องศีลธรรมพื้นฐานบางอย่างคล้าย ๆ กัน ที่นี้พอบุคคลซึ่งมีเป้าหมายบางอย่างคล้าย ๆ กันมาอยู่รวมกัน การจัดการสร้างระเบียบของชุมชนก็ง่าย ผมคิดว่ามันมีแง่ที่ต่างอยู่นิดคือนักสิทธิมนุษยชน เชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมีความสมบูรณ์ในตัวของเขาเอง มีความสามารถในการคิดไตร่ตรองว่าจะอะไรคือสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับเขา แต่ละคนมีความเชื่อ ค่านิยม คตินิยม ที่แต่ละคนยึดถือ ซึ่งเราอยู่ในโลกที่หลากหลาย ความแตกต่างตรงนี้เป็นเหตุให้สังคมอยู่ร่วมกันแค่นั้นที่อย่างเดียวไม่ได้ ต้องกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานบางอย่าง ที่ทำให้ความสำคัญทางสังคมมันวางอยู่บนความยุติธรรมและความเสมอภาคในการพัฒนาทำให้เกิดเงื่อนไขทางวัตถุ เงื่อนไขทางสังคม ซึ่งแต่ละคนจะบรรลุความเป็นมนุษย์ของเขาออกมาได้เองจริงๆ ทำให้เกิดความเชื่อว่าคนเราไม่มีใครรู้อะไรมากกว่าใคร เพราะฉะนั้นสังคมที่มีผู้ชนควรจะปราศจากอำนาจที่คอยกำหนดกฎเกณฑ์วางระเบียบต่าง ๆ เพื่อบอกกับคนในสังคมว่าควรจะเป็นแบบนั้นแบบนี้ เหตุผลก็คือพอมีบางสถาบันหรือบางกลุ่มที่สามารถบอกคนในสังคมว่าจะไรผิดอะไรถูกได้ สิ่งที่เกิดขึ้นคือการใช้อำนาจอย่างไม่ระมัดระวัง การใช้อำนาจอย่างไม่ไวต่อความแตกต่างความหลากหลาย มันจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในการเข้ามามีกับชีวิตมนุษย์ ซึ่งทางศาสนาจะมีความคิดอยู่แล้วว่าจะไรคือความดีไม่มีดี มุ่งเปลี่ยนคนแต่ละคนให้เป็นคนดีแบบที่ศาสนาได้นิยามเอาไว้ ซึ่งในที่สุดถ้า

มันไปขัดกับการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐาน หรือการมองเห็นคุณค่าของมนุษย์อย่างสมบูรณ์ก็จะเป็นปัญหา อย่างเช่น เวลาเรามองเรื่องศาสนา บทบาทของผู้หญิงถูกทำให้หายไป ถามว่าผู้หญิงบวชได้เหมือนอย่างพระสงฆ์ได้ไหม หรือว่าแม่ชีอยู่ในวัดเหมือนพระสงฆ์ ต่อให้อยู่นานแค่ไหนก็ตาม ก็จะไม่มีความเป็นมนุษย์หรือนักบวชที่สมบูรณ์เท่าพระสงฆ์อย่างแท้จริงได้ใช่ไหม

พระครูธรรมธรทวี: ตรงนี้อาจจะเป็นมุมมองที่แตกต่างจากพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาไม่ใช่เรื่องของความเชื่อ แต่เป็นเรื่องของความจริง มนุษย์ไม่สมบูรณ์ร้อยเปอร์เซ็นต์ มนุษย์จะสมบูรณ์หรือประเสริฐได้ด้วยการฝึกและการพัฒนา ไม่ได้หมายความว่าคลอออกมาเสร็จปั๊บเขาเติบโตมาอย่างนั้นคือความสมบูรณ์ คือความพร้อม และเขาสามารถมีชีวิตอยู่ได้ ถ้า อู๋ แว้ ออกมาแล้วไม่มีพ่อแม่คอยสั่งสอนนี่ตายเลย ใช่ไหม หรือถ้าเราอยากจะเป็นอะไร ถ้าไม่ได้รับการฝึกหรือการอบรมเราก็อาจจะทำหน้าที่เช่นนั้นไม่ได้ เรื่องของความสุขความดีงามทางสังคมไม่ได้ขึ้นอยู่กับสัญชาตญาณ แต่ต้องอยู่ร่วมกันด้วยความรู้ความเข้าใจ นึกถึงจิตใจคนอื่นในสังคมด้วย ต้องมีสิทธิบทบาทต่าง ๆ เป็นข้อตกลงร่วมกันที่อยู่บนพื้นฐานของความดีงาม เพื่อให้เกื้อกูลต่อกันต่อการพัฒนาชีวิตทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งเรื่องนี้ไม่ได้เป็นเพียงแค่สังคมของคณะพระสงฆ์เท่านั้น แต่รวมไปถึงสังคมของมนุษย์ทั่วไปด้วย พุทธศาสนาเปิดโอกาสให้คนพูดความจริง ต้องเคารพความจริงและทำอะไรบนความจริงด้วย ไม่แอบอ้างไม่บิดเบือนนี่คือตัวหลักเลย หลักศีล 5 นี่ลองไปถามได้ทุกประเทศ มีใครบ้างที่อยากให้คนอื่นมาเบียดเบียนตัวเอง อยากให้คนอื่นมาขโมยของของตัวเองที่สุดสำหรับเก็บมาด้วยน้ำพักน้ำแรง ล่วงละเมิดสิทธิผู้อื่น หรือแม้กระทั่งการพูดส่อเสียด พูดไม่เพราะ หรือมีใครบ้างอยากรับคนซึ่งมาขาดสติที่ทำอะไรไม่ยั้งคิดตลอด นี่คือการจริงของธรรมชาติ คุณอยู่ในสังคมถ้าทำผิด คุณต้องปรับปรุงตัวนะ ถ้าคุณไม่ปรับปรุงตัว คุณจะอยู่ในสังคมของเราแบบนี้ไม่ได้สังคมจะเดือดร้อน ไม่อย่างนั้นคุณก็ต้องออกไปอยู่ที่สังคมรูปแบบหนึ่ง เพราะมันขัดกับธรรมชาติที่ดีงาม ที่สังคมพัฒนาขึ้นมา เพราะฉะนั้นพุทธศาสนิกชนเน้นการพัฒนามาก คราวนี้ในเมืองไทยกฎเกณฑ์ข้อกำหนดที่เราตกลงกันว่า เราจะเรียกภิกษุณีเมื่อมีคุณสมบัติแบบนี้ 1, 2, 3, 4 แบ่งออกเป็น 2 ด้าน หนึ่งก็คือด้านคุณสมบัติภายใน สองคือด้านของสมมติบัญญัติที่เราเอาไว้เรียก เช่นในนี้เรียกผู้หญิงและผู้ชายต้องไม่เสมอภาคสิ เพราะว่ามันคือความแตกต่าง แต่ผู้หญิงกับผู้ชายทำงานได้ไหม เป็นคนดีได้ไหม ได้ แต่ที่มันแตกต่างกันเพราะว่ามีลักษณะแตกต่างกันด้านกายภาพ และด้านจิตใจ

อ. ศิโรตม์: ความแตกต่างทางกายภาพ หรือความแตกต่างทางด้านจิตใจระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง มีอะไรแตกต่างจนทำให้คนมีศักยภาพในการบรรลุธรรมต่างกันบ้าง

พระครูธรรมธรทวี: ศักยภาพในการบรรลุธรรมไม่แตกต่างกัน แต่ว่าในเรื่องของการอยู่ร่วมกันในสังคมอาจจะแตกต่างกัน ให้ผู้หญิงไปนอนกะผู้ชายไม่ได้หรอก มีปัญหาแน่ ๆ ท่านจึงต้องแยกเป็นกลุ่มออกมา ลักษณะผู้ชายเรื่องจุกจิกมีน้อย นี่เป็นลักษณะพื้นฐาน ผู้หญิงเรื่องจุกจิกจะมีมาก นี่ก็เป็นลักษณะของเขา

อ. ศิโรตม์: ผมถามแย้งพระอาจารย์ว่า ดูผู้นำแย่ ๆ ระดับประเทศ หรือว่าคนที่ไปประกอบอาชีพอาชญากรรม ไปข่มขืน ไปทำร้ายผู้อื่น ผู้ชายทั้งนั้นไม่ใช่หรือครับ แต่ฟังเหมือนพระอาจารย์กำลังบอกว่าผู้หญิงมีคุณสมบัติปัญญาที่ด้อยกว่าผู้ชาย คนที่ไม่ดีในความเห็นของพระอาจารย์ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย

พระครูธรรมธรทวี: สิ่งที่ไม่ดีนั้นมีทั้งในผู้หญิงและผู้ชาย

อ. ศิโรตม์: เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่เรื่องของความแตกต่างทางร่างกายและจิตใจใช่ไหม

ทางศาสนาจะมีความคิดอยู่แล้ว
ว่าอะไรคือความดีไม่ดี มุ่งเปลี่ยนคน
แต่ละคนให้เป็นคนดีแบบที่ศาสนา
ได้นิยามเอาไว้ ซึ่งในที่สุดถ้ามันไปขัด
กับการเคารพสิทธิขั้นพื้นฐาน หรือ
การมองเห็นคุณค่าของมนุษย์อย่าง
สมบูรณ์ก็จะเป็นปัญหา

พระครูธรรมธรครุฑ: ต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่าความแตกต่างของร่างกายและจิตใจนั้น มีผลในแง่ของการทำงาน โยมลองให้ผู้หญิงกับผู้ชายทำงานโดยส่วนไหนผู้หญิงหรือโดยค่าเฉลี่ยก็ได้

อ.ศิโรตม์: หมายถึงผู้ชายมีแรงงานแข็งแรงกว่าใช่ไหมครับ

พระครูธรรมธรครุฑ: หนึ่งแรงงานแข็งแรงกว่า สองผู้หญิงจะจดจำได้เก่งกว่าผู้ชาย แต่ผู้ชายจะคิดคำนวณดีกว่าผู้หญิงนี่คือความแตกต่าง ที่บอกว่าแตกต่างกันนี้ไม่ใช่ว่าไม่ยุติธรรมนะ แต่มีคุณสมบัติอย่างหนึ่ง ผู้ชายอารมณ์มักจะมั่นคงมากกว่า แต่ผู้หญิงนั้นอารมณ์ค่อนข้างจะอ่อนไหวง่ายกว่าผู้ชาย ต้องขออภัยนี่คือความบกพร่องทางกายภาพ ผู้ชายนั้นไม่มีปัญหาทุก ๆ เดือนเหมือนผู้หญิง ฉะนั้นความเจ็บหรือความขึ้นลงของ ฮอร์โมนมันมีตามันค่อนข้างจะคงที่ แต่ผู้หญิงจะซึม นี่คือผลของกายภาพที่มันจะผลส่งต่อเรื่องของจิตใจ อีกอย่างหนึ่งผู้หญิงกับผู้ชายนั้นอยู่ด้วยกันมันไม่ค่อยจะได้อยู่แล้ว โดยเฉพาะชายหนุ่มหญิงสาว อันนี้เป็นพื้นฐานของธรรมชาติ ท่านจึงให้แยกกลุ่มออกมาซะ ไม่ใช่ว่าพระพุทธศาสนารังเกียจผู้หญิงหรอกแต่เพราะเข้าใจ

อ.ศิโรตม์: หรือว่าถ้าผมถามกลับว่า พระพุทธศาสนาไม่ไว้วางใจพระสงฆ์ คือไม่รู้จะควบคุมความกำหนัดของเพศชายไว้ได้ถ้าผู้หญิงเข้ามา

พระครูธรรมธรครุฑ: ไม่ใช่ไม่ไว้วางใจพระสงฆ์ เพราะพระพุทธศาสนาเข้าใจมนุษย์ทุกคนเลย โดยลักษณะพื้นฐานของฮอร์โมนและของกายภาพมันเป็นแบบนั้น ถ้าเขายังไม่ได้รับการฝึกพวกนี้จะมีผล แต่ถ้าเขาได้รับการฝึกดีแล้วพวกนี้ไม่มีผล คือดูจากสภาพธรรมชาติที่เขาเป็น ไม่ใช่คิดนึกเอาว่าน่าจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้

อ.ศิโรตม์: จริง ๆ ประเด็นที่ท่านพูดเรื่องแรกคือ กล่าวถึงพระมีความเชื่อมั่นมากไปว่า พุทธศาสนาหรือแม้กระทั่งว่าตัวพระสงฆ์ รู้ว่าธรรมชาติคืออะไร ท่านพูดค่อนข้างเยอะว่า คำสอนต่าง ๆ หรือหลักการต่าง ๆ มาจากการสังเกต ธรรมชาติที่เราได้สัมผัสจริง

พระครูธรรมธรครุฑ: เดียวนะ อาตมาขอแยก ระหว่างตัวพระภิกษุกับตัวหลักการออกจากกันก่อน พระรูปใดเป็นอย่างไหน อาตมาตัดสินใจไม่ได้ แต่ที่อาตมากล่าวถึงนั่นคือตัวหลักที่พระพุทธเจ้าสอน ขอแยกสองอย่างนี้

อ.ศิโรตม์: เรื่องนี้ผมอาจจะรู้สึกว่ามันเป็นเรื่องน่าตั้งคำถาม คือจริง ๆ แล้วเรารู้ว่าธรรมชาติ คืออะไร จริงได้มากแค่ไหน มันยากขนาดว่าเห็นสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นรอบตัวเรา แล้วเราสังเกตไปเรื่อย ๆ จนเราเข้าใจว่าธรรมชาติมันคืออะไร จริงหรือเปล่า จนผมคิดว่าการพยายามจะบอกว่าความรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากความจริง มันเป็นเรื่องที่ต้องระมัดระวังให้มาก ๆ เพราะว่าในที่สุดแล้ว เรามีความสามารถที่จะสังเกตกฎเกณฑ์ธรรมชาติได้มากน้อยแค่ไหน เพราะว่าศักยภาพของเราในการรับรู้เรื่องบางเรื่องมันมีจำกัด บางเรื่องอยู่เหนือภูมิปัญญาของเราในปัจจุบันที่จะคิดได้ บางเรื่องอยู่เหนือความรู้ทางกายภาพ หรือความสามารถของมนุษย์ในการคิดได้ เช่นถามว่าธรรมชาติของมนุษย์คืออะไร ก็ต้องถามต่อไปว่า เรากำลังพูดถึงธรรมชาติของมนุษย์ในเวลาไหน ในชุมชนไหน ในประเทศไหน ในสังคมแบบไหน ข้อที่สองผมคิดว่าอาจจะประเด็นที่น่าสนใจแล้วเขาไปคิดต่อ มันเป็นปัญหาซึ่งไม่ได้เกิดกับพุทธศาสนาอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องของความเชื่อปรัชญาหรืออุดมคติอะไรก็ตามที่พออยู่ไปนานๆ แล้วในเวลาต่อมามันถูกนำไปปฏิบัติในทางซึ่งอาจจะเกิดผลบางอย่างที่ไม่ดี เหตุผลหนึ่งที่มีมักจะใช้ในการอธิบายก็คือว่า ตัวคำสอนไม่มีปัญหา แต่ว่าคนเอาไปปฏิบัติมีปัญหา แต่เรื่องที่ผมคิดว่ามันสำคัญแล้วก็จะทำพายุต่อการคิดก็คือ ในที่สุดแล้วเราจะแยกตัวคนที่เอาคำสอนไปปฏิบัติกับตัวหลักการนั้นได้มากแค่ไหน เพราะหลักการไม่ว่าจะเป็นเรื่องคำสอนเรื่องอะไรก็ตาม มันคือสิ่งที่เกิดขึ้นมาหลายร้อยปีหลายพันปีแล้ว แต่ว่าตัวคนต่างหากที่เป็นคนเอามันไปใช้ในชีวิตจริง แล้วทำให้มันเกิดผลต่างๆ ตามกันมา เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในแง่นี้ การแยกระหว่างตัวคนกับคำสอน

บางเรื่องทำได้ แต่เรื่องหลายๆ เรื่องแยกจากกันได้ยาก อย่างเช่น ทางพระอาจารย์พูดว่าผู้หญิงสามารถบวชเป็นภิกษุณีได้ แต่ว่า

พระครูธรรมธรรชิต: ผู้ที่บวชให้ไม่มีแล้ว

อ.ศิโรตม์: ที่นั่นมันก็จะกลายเป็นปัญหวนไปวนมาว่า ถ้าไม่เริ่มให้มีตอนนี้จะมีต่อไปยังไง ถ้าอ้างว่าตอนนี้ไม่มีแล้ว เพราะฉะนั้นในอนาคตก็จะมีต่อไปไม่ได้มันหมายความว่ายังงี้ ผมว่าเรากำลังพูดถึงอนาคตของมนุษย์อีกเพศหนึ่ง ซึ่งเป็นเพศต่างจากพวกเราที่เป็นผู้ชายจำนวนมาก ถ้าเราบอกว่ามนุษย์ทุกคนมีศักยภาพ ผู้หญิงก็สามารถบรรลุลหรรณได้ แต่ในขณะเดียวกันเราบอกว่าผู้หญิงบวชเป็นภิกษุณีไม่ได้ เพราะตอนนี้ไม่มีภิกษุณีแล้ว แปลว่าความสัมพันธ์ของผู้หญิงกับพุทธศาสนาก็จะเป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ คือ หนึ่งบริจาคเงิน สองเป็นโยมอุปัฏฐาก ผมถามว่าจริงๆ แล้วมันยุติธรรมกับเขาหรือเปล่า

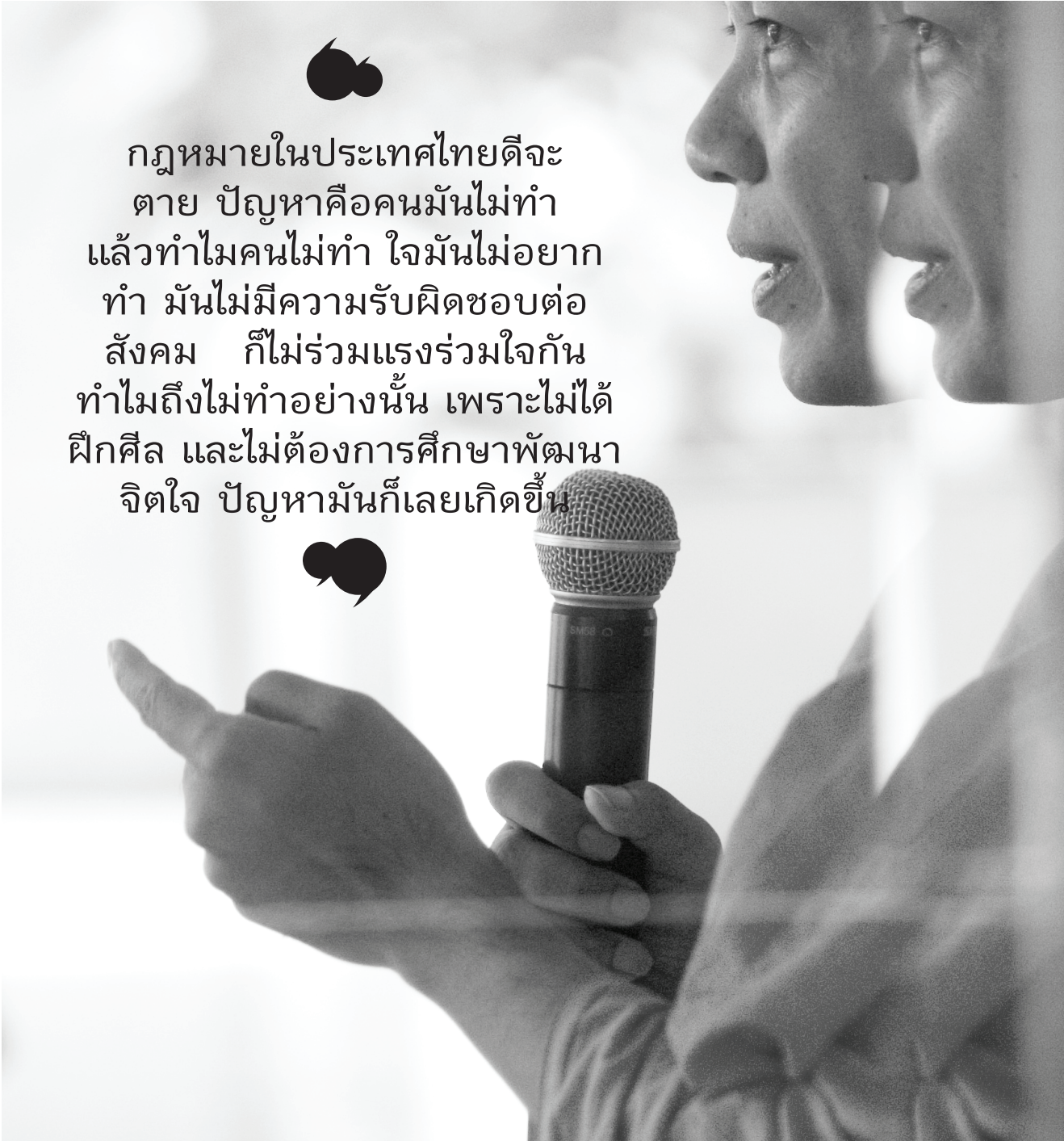
พระครูธรรมธรรชิต: ในแง่ของสิทธิมนุษยชนเรื่องการบวชของภิกษุณี ก็อย่างที่อาตมาได้บอกเอาไว้ เนื่องจากว่าคำจำกัดความของคำว่าภิกษุณี มันมีมาแล้วตั้งแต่ในอดีต ในฝ่ายเถรวาทก็บอกว่าเราต้องการจะคงแบบนี้อไว้ เราจะไม่เปลี่ยนแปลงมัน แต่ที่นี้อยู่ที่สังคมไทยจะเอายังไง ไซ้ไหม ให้ผู้หญิงบวชได้เอาไหม ไม่ต้องใช้ชื่อภิกษุณีได้ไหม คำว่าภิกษุณีมันสำคัญกับการบรรลุลหรรณไหมละ

อ.ศิโรตม์: อย่างนั้นผมอยากจะถามกลับว่า ให้ผู้ชายบวชเป็นพระ โดยไม่เรียกว่าพระสงฆ์หรือภิกษุได้ไหมครับ ก็ในเมื่อมันไม่สำคัญ

พระครูธรรมธรรชิต: ก็ขึ้นอยู่กับบัญญัติเราตกลงร่วมกันว่า คำนี้เราจะไว้ใช้เรียกกับอะไร เหมือนกับถ้าอาตมาเรียกเก้าอี้ว่าพัดลมได้ไหม เวลาอาตมาบอกว่าไปเอาเก้าอี้มา คนอื่นจะหยิบเอาเก้าอี้มาให้อาตมาไหม

อ.ศิโรตม์: แล้วตัวพระสงฆ์จะมีบทบาทในการทำให้สังคมเข้าใจเรื่องนี้ได้ยังไงบ้างครับ

พระครูธรรมธรรชิต: อย่างที่อาตมาได้อธิบาย ปัญหาคือคนไม่ฟังไม่เอาไปทำ เหมือนกฎหมายในประเทศไทยดีจะตาย ปัญหาคือคนมันไม่ทำ แล้วทำไมคนไม่ทำ ใจมันไม่อยากจะทำ มันไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ก็ไม่ร่วมแรงร่วมใจกัน ทำไม่ถึงไม่ทำอย่างนั้น เพราะไม่ได้ฝึกคิล และไม่ต้องการศึกษาพัฒนาจิตใจ ปัญหามันก็เลยเกิดขึ้น ก็ต้องกลับไปถึงตัวต้นตอ ถึงจะแก้ปัญหานั้นได้ โดยเฉพาะ ปัญหาใหญ่ทั่วโลกเลยคือด้านการศึกษาและการพัฒนา มันมีแต่ศึกษาทางโลก แต่ละเลยในด้านของจิตใจ ในแง่ของธรรมชาติของคนก็อยากเบียดเบียนคนอื่น แต่ไม่ยอมให้คนอื่นมาเบียดเบียน แล้วธรรมชาติอย่างไรที่ทำให้การอยู่ร่วมกันนั้นดีงามล่ะ เราต้องมาตกลงกันนะ ผมอยากเบียดเบียนเขา เขาก็อยากเบียดเบียนคุณ ต่างคนต่างเบียดเบียนกันอย่างนั้นเลย สังคมเป็นสุขไหม แล้วมันไม่ได้เสียกับตัวเขาเท่านั้น แต่มันหมายถึงคนอื่น ๆ ในสังคมด้วย เพราะฉะนั้นท่านถึงสอนไง อะไรที่เป็นเหตุปัจจัยที่ดีเราทำนะ อะไรที่ทำให้เสื่อมเสียเราอย่าทำ คุณต้องฝึกด้านพฤติกรรมการเกี่ยวข้อง รับรู้และแสดงออกต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ต้องฝึกด้านจิตใจ แล้วก็ฝึกด้านความรู้ความเข้าใจ ถ้าฝึกตรงนี้ได้ เราก็จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น สิ่งที่น่าเสียดายในปัจจุบันนี้ก็คือคนเรามักจะไปติดอยู่กับค่านิยมที่เอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง พอเอาตัวเองเป็นศูนย์กลางก็จะมองว่า ทำอย่างไร ฉันจะมีความสุข ฉันจะเอาอย่างนั้น ฉันจะต้องให้ได้สิ่งที่ฉันชอบ ฉันจะยอมเสียแค่นี้ แล้วก็มานั่งเงรจากัน ตกลงกันว่าเธอมีสิทธิ์แค่นี้ ฉันมีสิทธิ์แค่นี้ ถ้าสิทธิ์อย่างนี้ มันไม่ใช่สิทธิ์โดยเกื้อกูล เป็นการเอาสิ่งดีเข้าหาตัว เอาความต้องการของตัวเองเป็นหลัก ตอนนี้นะมันจะเกิดความแตกแยก พอแต่ละคนยึดเอาความสุข ยึดเอาสิ่งที่ตัวเองอยากได้เป็นใหญ่ มันจะไม่ฟังละ มันก็จะโกรธ พอโกรธขึ้นมาทีนี้แล้วไม่เอาเหตุผลละ มันก็จะคิดแต่จะทำยังไงที่จะทำให้คนนี้นั้นเจ็บใจ หรือหาทางทำให้มันเสียหาย หรือหาทางทำร้ายกัน ปัจจุบันสังคมไทยเป็นอย่างนี้ เราไม่ได้มองกันด้วยสายตาที่เป็นมิตร

กฎหมายในประเทศไทยดีจะ
ตาย ปัญหาคือคนมันไม่ทำ
แล้วทำไมคนไม่ทำ ใจมันไม่ยอม
ทำ มันไม่มีความรับผิดชอบต่อ
สังคม ก็ไม่ร่วมแรงร่วมใจกัน
ทำไมถึงไม่ทำอย่างนั้น เพราะไม่ได้
ฝึกคิด และไม่ต้องการศึกษาพัฒนา
จิตใจ ปัญหามันก็เลยเกิดขึ้น

อ.ศิริธรรม: มีหลายๆ คนว่า พุทธศาสนาหมดพลังในการอธิบายเรื่องสังคมร่วมสมัย คือวิธีอธิบายที่พุทธศาสนาให้กับสังคม มันถูกมาก จนไม่ให้ทางออกใดกับสังคม เช่น พระอาจารย์พูดว่า ปัญหามันจะแก้ได้ ถ้าคนเราหัดเอาใจเขามาใส่ใจเรา หรือหัดคิดถึงตัวเองให้น้อยลง ซึ่งมันถูกจนไม่มีใครโต้เถียงหลักการพวกนี้ได้อยู่แล้ว ที่นี้ถ้ามองถึงความเป็นอยู่ร่วมกันเป็นสังคมแล้ว เรื่องแบบนี้มันจะทำได้ง่ายจริงๆ หรือเปล่า ผมคิดว่ามันไม่ง่าย ผมยกตัวอย่าง ทุกครั้งที่หน้าน้ำ จังหวัตรอบนอกกรุงเทพฯ น้ำท่วมทุกปี เหตุผลที่น้ำท่วมคือรัฐบาลกักน้ำไม่ให้เข้ามามากกรุงเทพฯ ที่นี้ถ้าบอกว่าประโยชน์ส่วนรวมอยู่ที่จำนวนคนที่ได้รับผลกระทบ ผมคิดว่าพระพุทธศาสนาตอบคำถามอย่างนี้ได้ เพราะมันมีความซับซ้อนและมีความยุ่งยากในสังคมมาก จนหลักการที่มันถูกมาก ๆ อย่างเรื่องการไม่เห็นแก่ตัว การเห็นแก่ผู้อื่น มันหมดพลัง ไม่ใช่ว่ามันไม่ถูกนะ แต่มันถูกมากเกินไปจนไม่รู้จะ apply ยังไงแล้ว

พระครูธรรมธรธรรม: อาจจะใช้คำว่าอย่างนี้ “มันถูก” จนกระทั่งคนในสังคมปัจจุบันไม่อยากทำ เพราะว่ามันถูกครอบงำด้วยระบบหรือแนวความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วก็เลยสิ่งนั้นไป ไม่ใช่พระพุทธศาสนาหมดพลัง คนต่างหากที่หมดพลัง คนต่างหากที่ถูกทำให้พลังแห่งความดีงามมันหายไป ด้วยวัตถุ ด้วยสิ่งเสพติด ถ้าเราไม่แก้ตรงนี้ ต่อไปปัญหาก็จะมากขึ้นเรื่อย ๆ แล้วไม่ต้องไปเรียกร้องว่าจะให้สังคมมีความยุติธรรม มันเป็นไปได้เลย เมื่อจิตใจคนถูกหล่อหลอมไปอีกแบบหนึ่งแล้ว ความคิดตะวันตกอาตมาไม่ปฏิเสธทั้งหมด แต่ก็ไม่ได้ออมรับทั้งหมด บางเรื่องตะวันตกดี แต่บางเรื่องตะวันตกพลาดอย่างรุนแรงเลย สิ่งแวดล้อมคือเรื่องที่ตะวันตกพลาด บริโณคินิยมนี้คือเรื่องที่ตะวันตกพลาด เพราะเขาเคยขาดอย่างหนึ่ง มันก็มีการหามาชดเชย จนกระทั่งลืมไปว่า สิ่งของก็คือสิ่งของ ชีวิตของเขาจะควรทำอะไรต่อ อาตมาขออิงคำพูดที่พระเดชพระคุณพระพรหมคุณาภรณ์ ท่านได้กล่าวเอาไว้ว่า สิทธินั้นต้องคู่กับหน้าที่ เสรีภาพต้องมาพร้อมความรับผิดชอบ ถ้าเกิดไม่มีความรับผิดชอบให้เสรีภาพไม่ได้ เพราะเขายังไม่ได้รับการฝึก ไม่งั้นจะกลายเป็นเสรีภาพที่นำไปสู่ความเสื่อมในสังคม เราจะให้โอกาสก็ต่อเมื่อเขารู้จักหน้าที่ และรับผิดชอบกับหน้าที่ แต่ถ้าไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่หรือยังไม่มีคุณสมบัติพอ คิดว่าสิทธิตรงนั้นอาจจะต้องชะลอออกไปก่อน รอจนเมื่อเขาพร้อม แล้วจึงจะให้สิ่งเหล่านั้นกับเขาอีกทีหนึ่ง

อ.ศิริธรรม: ผมเห็นด้วยเวลาพระอาจารย์พูดเรื่องในระดับย่อยๆ ลงมา แต่พอพูดเรื่องที่เป็นระดับมหัพภาค ผมคิดว่ามันมีปัญหาให้คิดเยอะ เห็นต่างมากกว่าอีกเยอะ อย่างเช่น เรื่องเราจะให้สิทธิกับคนที่เข้าใจว่าความรับผิดชอบคืออะไร หรือเราจะให้เสรีภาพกับคนที่เข้าใจว่าหน้าที่คืออะไร คือประโยคแบบนี้ในอดีตไม่ว่าจะในสังคมไหนก็ตาม มันมีปัญหา คือจะมีคนบางกลุ่มเป็นคนคอยนิยามว่าหน้าที่ของคนในสังคมคืออะไร ความรับผิดชอบของคนในสังคมคืออะไร แล้วมันทำให้คนกลุ่มนั้นจะคอยบอกอยู่ตลอดเวลาว่าเห็นไหมคนในสังคมไม่รู้ว่หน้าที่ของตัวเองคืออะไร ไม่รู้ว่ความรับผิดชอบของตัวเองคืออะไร เพราะฉะนั้นอย่าเพิ่งให้สิทธิเสรีภาพกับพวกเขาดีกว่า อย่างในเมืองไทย เราพูดกันตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ว่าคนไทยไม่พร้อมจะมีสิทธิเสรีภาพ ในช่วงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลง ก็บอกว่าคนไทย 1. รู้หนังสือน้อยเกินไป 2. ไม่รู้ว่เสรีภาพคืออะไร 3. รับผิดชอบตัวเองไม่ได้ เพราะฉะนั้นไม่ควรมีความเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้น ผมคิดว่าเวลาพูดถึงเรื่องสิทธิต้องมากับหน้าที่ เสรีภาพต้องมากับความรับผิดชอบ ต้องระวังมากคือ คนที่จะนิยามว่า อะไรคือหน้าที่ อะไรคือความรับผิดชอบคือใคร ในที่สุดแล้วมันเลือกไม่ได้ว่ามันคือคนกลุ่มหนึ่งในสังคม ที่มักจะเป็นคนที่อยู่ในระดับบนสุดในสังคมที่เป็นคนนิยาม ฉะนั้นการพูดแบบนี้มันก็คือการทำให้สิทธิและเสรีภาพเหมือนกับเป็นตัวประกันในมือคนที่มีความอำนาจในการบอกว่าหน้าที่คืออะไร ความรับผิดชอบคืออะไร แล้วถ้าเป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ ในที่สุดสิทธิและเสรีภาพมันก็จะไม่มีทางเกิดขึ้น เพราะว่าในสายตาของคนบางกลุ่มบางพวก ยิ่งไงก็ตามคนก็จะไม่เข้าใจว่าหน้าที่ตัวเองคืออะไร ความรับผิดชอบคืออะไรนะครับ ☺

ชั้นวางหนังสือ

ชั้นวางหนังสือ

บน

ชั้นวางหนังสือ

ชั้นวาง

ทุกชั้นวาง

บน

ชั้นวางหนังสือ

ชั้นอยู่บนชั้นวาง

ชะกาวิชัย อมตยา

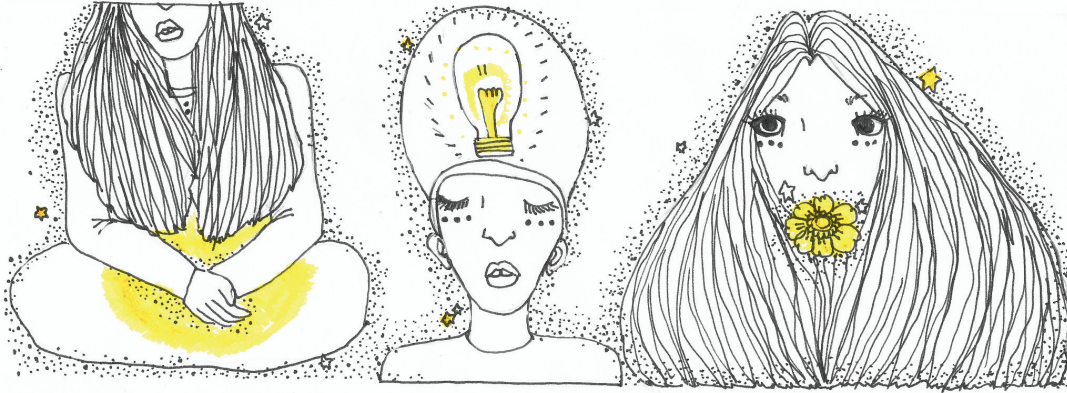
แววตาแห่งศรัทธา

เด็กหญิงพม่าคนนี้กำลังนั่งฟังพระเทศน์อย่างตั้งใจ
แม้ว่าในแววตาอันใสซื่อบริสุทธิ์นั้น
จะแฝงความเศร้าเอาไว้ก็ตาม ๐

ทำอะไรให้โชคดี

โชคดี เป็นสิ่งที่ใครๆ ก็ต้องการ แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่มีใครอยากจะโชคร้าย โดยเฉพาะหากที่กำลังเฝ้ารอให้อีกโอกาสบางอย่างสัมฤทธิ์ผล ก็มักจะมีเครื่องรางของขลังมาห้อยมาพกท่วมตัวไปหมด ไม่อย่างนั้นก็ไปบนในสถานที่ต่างๆ ที่ซื้อเสียงในเรื่องความศักดิ์สิทธิ์ให้ทุนไปหมด พอได้สมหวังก็ต้องรีบไปแก้บนกันยกใหญ่ เพราะคิดว่าเทวดาองค์นั้นองค์นี้ให้โชคโชคร้ายหน่อยก็บนให้เพื่อนๆ ฟังว่าดวงไม่ดีเลย ต้องไปหาที่ศักดิ์สิทธิ์ใหม่อีก

ฉะนั้น “มม” ฉบับนี้จึงมาเสนอวิธีแก้ดวงปรับโชคร้ายให้กลายเป็นดี ทำได้ไม่ยาก แต่ไม่ยาก การเสริมดวงให้ดีขึ้นมีอยู่ 3 ขั้นตอนด้วยกัน

ต้องทำดี เรียกให้ยากว่า กายสุจริต หมายความว่า ต้องเว้นจากการทำร้ายเบียดเบียนคนอื่นทางกายภาพ รวมไปถึงศีลข้อสามที่ว่าด้วยการล่วงละเมิดทางเพศด้วย ซึ่งจำเป็นต้องมีสติในการทำอะไรต่างๆ มีอัธยาศัยดี เสียสละ อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

ต้องพูดดี..เรียกให้ยากว่า วาสุจริต หมายความว่า ต้องมีความสม่ำเสมอในการพูดมากขึ้น ไม่ใช่พูดให้น้อยลง แต่พูดให้สะอาดขึ้น คือพูดจาเรียบร้อยรู้จักกาลเทศะ พูดจา อ่อนน้อม

ไม่หยาบคาย ไม่โกหก ไม่เพ้อเจ้อ

ต้องคิดดี..เรียกให้ยากว่า มโนสุจริต หมายความว่า คิดอะไรก็ให้มีสติ ไม่ปล่อยให้ตัวเองคิดอะไรในแง่ร้าย มองอะไรให้เห็นตามความเป็นจริงแล้วเรียนรู้ เพิ่มพูนความเมตตาให้เกิดขึ้นภายในจิตใจ

เพียงแค่เท่านั้นก็สามารถรับรองได้ว่า โชคของผู้ที่กระทำตามนี้จะดีขึ้นแน่นอน เช่น คนที่กำลังจะเล่นการพนัน แล้วกลับคิดขึ้นมาได้ว่า ตอนนี้เรามีเงินอยู่ในกระเป๋าอยู่แล้ว ถ้าเราเล่นเงินในกระเป๋านี้มีโอกาสหลุดลอยไปสูงมาก แล้วตัดสินใจเลิกไป ก้าวขาเดินออกมาจากสถานที่นั้น ก็ไม่ต้องไปนั่งเซ็งบนว่าตัวเองดวงไม่ขึ้น เล่นอะไรก็ได้ ถ้ามองใหม่อาจจะเห็นได้ว่า ที่ดวงไม่ดีนั้นบางทีก็อาจจะลืมหัดไปว่า สิ่งที่ไม่ดีเริ่มมาตั้งแต่ความคิดแล้ว ส่วนคนดวงดีนั้นก็ตั้งแต่ความคิดแล้วเช่นกัน เช่น คนที่เดินชนเสาไฟฟ้าแล้วมองว่า เพราะความเหม่อลอยทำให้เป็นอย่างนี้ คราวหลังเวลาเดินต้องระวังให้มากขึ้น ก็พลิกโชคร้ายให้กลายเป็นโชคดีได้

เพราะฉะนั้น...เมื่อรู้ความลับเยี่ยงนี้แล้ว เราก็มาสร้างโชคกันเถิดนะ ☺

PHOTO
BOOK

...เก็บความสุข
ความประทับใจใส่เล่ม...

GoodPrint
Digital color press

1 เล่มก็ทำได้

โฟโต้บุ๊ก ปฏิทิน หนังสือ โปรชัวร์ เมนู
นามบัตร แคตตาล็อก ประกาศนียบัตร
ภาพพิมพ์พร้อมเฟรม

รับออกแบบและผลิตงานสิ่งพิมพ์ครบวงจร
ด้วยเครื่องพิมพ์คุณภาพ

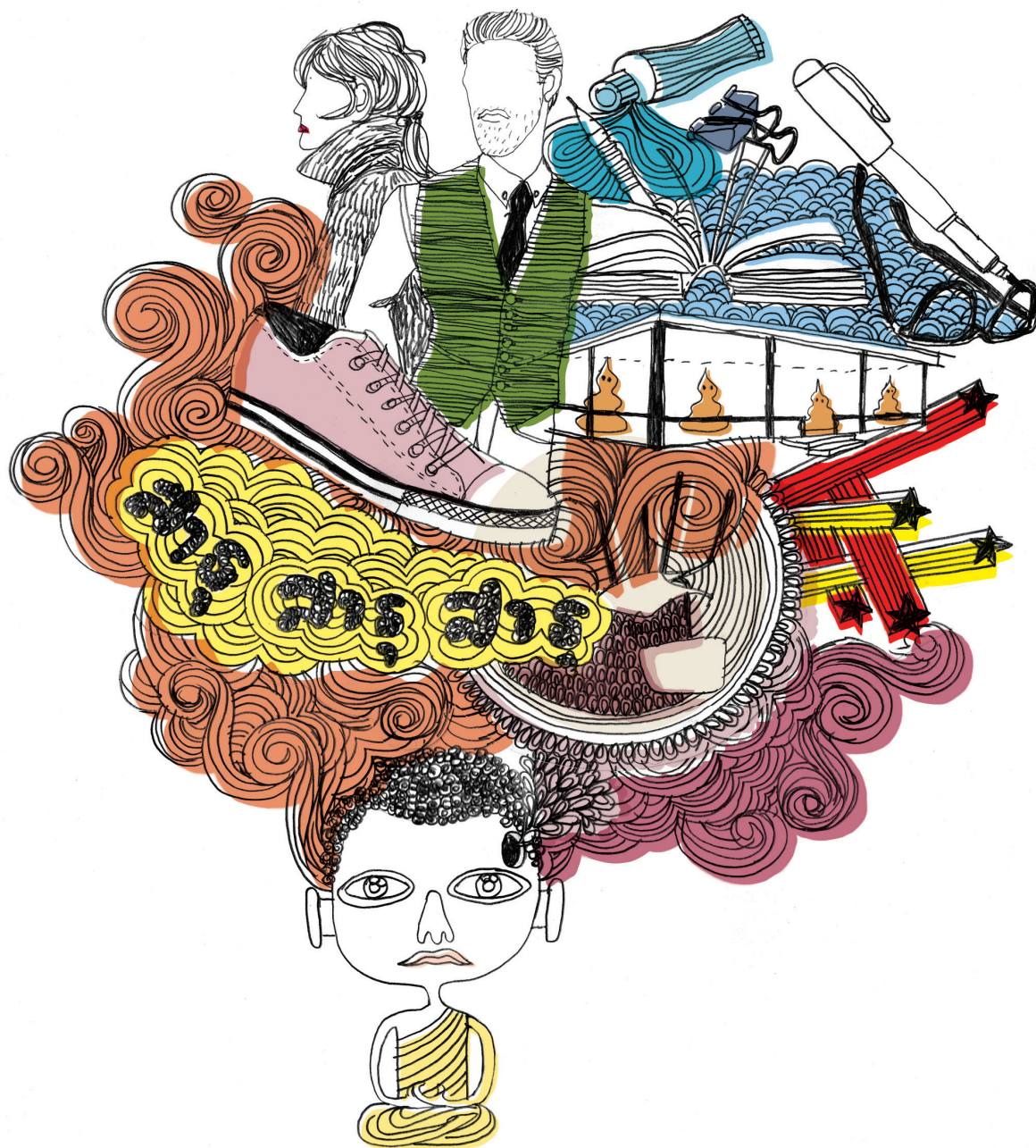
- Print on demand
- Offset print
- Inkjet indoor, outdoor

โทร. 053-408931, 053-412556

งานคุณภาพ โดย
FUJI xerox
700 Digital color press

คดีที่ ๖ : “อิจฉา”

เป็นเรื่องธรรมดาของชีวิตที่บางครั้งเราจะมองหลายสิ่งขวางหูขวางตา อย่างสามเณรน้อยในวันนี้ เจอแมวก็นำไม่ได้ เจอหมา ก็หาเรื่อง ไม่เว้นแม้แต่แมลงสาบตัวน้อยที่เดินลอยชายผ่านมา ก็เจอน้ำสาตจนวิ่งหนีลงท่อแทบไม่ทัน

“เณรน้อยเป็นอะไรวันนี้ เทียวพาลไปทั่ว” พระอาจารย์มาพบเข้าพอดี

สามเณรน้อยพอเห็นพระอาจารย์ก็รีบหาข้ออ้างทันที “ก็พระอาจารย์คิดดูสิครับ รองเท้าคู่นี้ผมซื้อมาคู่ละ ๑๐๐ บาท ตอนแรก คู่ตั้ง ๒๐๐ ผมต่อเหลือเท่านี้” “อ้าว ก็ดีแล้วนี่ ต่อได้เหลือเพียง ๑๐๐ บาทเอง” พระอาจารย์หัวง

“ก็ดีนะสิครับ ถ้าผมไม่ไปบอกสามเณรน้อย” สามเณรน้อยพูดต่อ “เณรน้อยทำไมอีกละ” พระอาจารย์สงสัยว่าเรื่องนี้เกี่ยวอะไรกับเณรน้อย

“ก็พอผมเอารองเท้าไปทอด เณรน้อยบอกว่ารองเท้าแบบนี้โยมถวายมาฟรี ไม่เห็นต้องเสียเงินเลย” สามเณรน้อยพูดพร้อมถอนหายใจกับรองเท้าที่ดูจะแพงขึ้นมาทันที และเล่าต่อ

“ผมก็เลยอดสบ (ผ่าน่ง) ที่พระอาจารย์ให้ดู เขาก็ทอดไตรจีวรใหม่ (จีวร สบง อังสะ) ที่ได้จากหลวงตาให้ดูอีก ผมเลยพาน้อยไปดูป้ายซื้อกุฎีที่เพิ่งทำใหม่ แล้วน้อยก็พาไปดูกุฎีของเขาที่เพิ่งทาสีใหม่ ซึ่งดูสวยและใหม่ขึ้นอีก จนกุฎีเรากลายเป็นวัตถุโบราณไปเลยครับ พระอาจารย์” เล่าเสร็จก็ถอนหายใจเอืออใหญ่

“นั่นแหละ เพราะเณรไม่พอใจสิ่งที่ตนเองมี ชำยังไปิจฉาคนอื่นที่เขามีหรือได้ดีกว่าตน เป็นการซ้ำเติมตนเองด้วยความทุกข์ เหมือนการจุดไฟเผาตัวเอง ที่นี้เณรลองแก้ด้วยการเอาน้ำรดไฟในตัวเสียบ้าง ด้วยการแสดงมุทิตาหรือยินดีกับคนอื่นเมื่อเขาได้ดีหรือประสบสิ่งดีๆ ง่ายๆ แค่ว่าคำว่า สาธุ” พระอาจารย์เตือนสติทันที

“แค่นี้ก็รู้สึกดีขึ้นจริงหรือครับ” สามเณรน้อยทบทวนอีกครั้ง “เณรไปพิสูจน์เองแล้วกัน” พระอาจารย์ย้ำอีกที

หลังจากวันนั้นมาพระอาจารย์ก็ได้แต่สังเกตพฤติกรรมที่เริ่มเปลี่ยนแปลงไปของสามเณรน้อยอย่างสนใจก่อนจะเรียกตัวมา “เป็นอย่างไบบ้างเณร ดูสงบขึ้น ไม่เกรเกรเหมือนเดิม”

“ก็ผมลองทำอย่างที่พระอาจารย์สอนไงครับ ไม่อิจฉา แต่ให้มุทิตา สาธุแทน ไม่ว่าเณรน้อยหรือใครจะมีอะไร หรือได้อะไรดีๆ มา ผมสาธุอย่างเดียวเลย” สามเณรน้อยยิ้มอย่างภูมิใจ ก่อนจะพรรณนาถึงการแสดงความยินดีของตนเองต่อ

“วันก่อน ผมเห็นโยมขนสมุด ปากกา ดินสอ โต๊ะ แก้วอัฐิหนังสือใหม่มาถวายเณรน้อย ผมเลยยืนดูและ สาธุ ไปเรื่อยๆ แค่ ๓ ครั้งเท่านั้นเอง ด้วยแรงมุทิตาโยมเลยซื้อมาถวายผมด้วย...

วันต่อมา หลวงตาได้ผลไม้มาจากโยมเต็มไปหมด ผมก็ไปยื่นสาธุๆ เท่านั้นหลวงตาก็ก็นำแบ่งให้อีก...

นี่ล่าสุดเลยครับ มีผู้หญิงคนหนึ่งกำลังซื้อขนมให้ลูกอยู่ ผมเดินบิณฑบาตผ่านไปเห็นเข้า เลยยืน สาธุๆ สักพักโยมก็เลยซื้อมาถวายทันทีเลยครับ อานิสงส์แรงจริงๆ...”

พระอาจารย์ได้แต่ส่ายหน้า “ที่ให้เณรยินดีนั้น เพื่อทำให้ใจเณรไม่อิจฉาในสิ่งที่คนอื่นเขามี แต่ไม่ใช่ให้เณรหวังในสิ่งที่เขามีนั่นไปด้วย อิจฉาว่าไม่ดีแล้ว โลกอยากได้ไม่ดีเข้าไปใหญ่...จริงไหมเณร”

“ก็จริงครับ...แต่ผมรู้ละครับว่า ที่พระอาจารย์ไม่ยินดีกับสิ่งของที่ผมได้มา พระอาจารย์เป็นอะไร” สามเณรน้อยตอบเสียงอ่อยๆ “รู้อะไรของเณร” พระอาจารย์ถามกลับ สามเณรน้อยเงยหน้าตอบอย่างมั่นใจ

“ก็พระอาจารย์อิจฉาผมแน่ๆ”

พระอาจารย์อดอึ้งกับคำตอบนั้นไม่ได้ จึงพูดเสียงดังตามมา “สาธุ สาธุ สาธุ อนุโมทามิ (ดีแล้วๆ เราพลอยยินดีด้วย)” ๐

11 – 14 พ.ย.

เผชิญความตายอย่างสงบ ขึ้นทักษะนำทางจิตวิญญาณ

ขอเชิญเข้าร่วมอบรม “เผชิญความตายอย่างสงบ ขึ้นทักษะนำทางจิตวิญญาณ” โดย พระไพศาล วิสาโล และคณะ ที่ แสนปาล์ม เทรนนิ่งโฮม กำแพงแสน จ.นครปฐม สนใจติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ คุณจงรักษ์ แซ่ตั้ง หรือ คุณสาวิตรี กำไรเงิน เสมสิกขาลัย สำนักงานรวมคำแห่ง 02-3147385 - 6

11

12

12 – 14 พ.ย. และ 26 – 28 พ.ย.

โครงการอบรมวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนทั่วไป

ขอเชิญเข้าร่วม “โครงการอบรมวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนทั่วไป” เปิดกว้างให้แก่ประชาชนทั่วไป ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สนใจติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ส่วนธรรมนิเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 035-248000 ต่อ 8782

20 – 28 พ.ย.

อบรมวิปัสสนากรรมฐาน 9 วัน

ขอเชิญผู้เฝ้าธรรมทุกท่าน เต็มเต็ม “สติ” และ “ปัญญา” ณ วัดมเหยงคณ์ จ.อยุธยา โดยทางวัดจะจัดเป็นประจำทุกเดือน ระยะเวลาเดือนละ 9 วัน และรับเพียงรุ่นละ 50 ท่านเท่านั้น ทั้งชายและหญิง ทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิต สนใจติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ 035-881601

20

26

26 พ.ย. – 7 ธ.ค.

วิปัสสนา เชมเย่ สยาดอ

ยุวพุทธภิกษุสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอเชิญผู้ที่สนใจ เข้าร่วมวิปัสสนากรรมฐานเข้มข้น (เชมเย่ สยาดอ) สำหรับผู้เคยปฏิบัติวิปัสสนามาแล้วอย่างน้อย 3 ครั้ง ที่อาคารสิริ กรินชัย ศูนย์วิปัสสนายุวพุทธภิกษุสมาคมแห่งประเทศไทยฯ เพชรเกษม 54 (ศูนย์ 1) และยังมีอีกหลายหลักสูตรที่น่าสนใจในเดือนนี้ สนใจติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ฝ่ายกิจกรรม 02-24552525

มรณาธรรมดา

ตาสอนนอนมองท้องนาของตนเอง ที่เมื่อก่อนเขาเคยมองเห็นตะวันบนยอดเนินปลายนา แต่ช่วงหลายปีที่ผ่านมาเขาได้แต่มองตะวันลับขอบตึกสีขาวหลังคาสีน้ำเงินที่เรียงแถวยาวตลอดแนวถนน จนบางครั้งตาสอนรู้สึกเหมือนพระอาทิตย์กำลังตกลงไปในคลองแล้วมีคนปิดฝาไว้ และกล่งนั้นดูเหมือนจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนตาสอนเองรู้สึกกลัวๆ ในบางครั้งว่า สักวันตนจะถูกจับขังกล่ง เหมือนพระอาทิตย์

ยามสนธยาหลังฝนซาเช่นนี้อากาศย่อมจะเย็นเป็นธรรมดา แต่ตาสอนรู้สึกหนาวผิปกติ แม้จะกอดกายที่ห่อด้วยผ้าห่ม แต่ความหนาวเหมือนเข็มคมทิ่มทรวงให้สะท้อนสะอื้นจนกายสั่นใจสะท้อน ยาแก้ไข้ที่กินไปสองเม็ดเหมือนไม่ได้ช่วยอะไร เพราะตอนนี้ร่างกายล้าจนไม่มีแรงจะลุกทำอะไรได้ หยาดน้ำใส ไหลออกมาจากดวงตาที่ขุ่นๆ มัวๆ ผ่านร่องย่นของตีนกาและหนังแก้ม ความตายคงจะใกล้เข้ามาแล้ว

หัวใจไม่ได้รู้สึกกลัวอะไร แต่เสียใจเหลือเกินที่ไม่ได้เห็นหน้าลูกๆ ไม่ได้จะอยากสั่งเสียอะไรหรือแค่อยากจะทำบอกว่า เงินที่ส่งมาให้พ่อเอาไปใช้ซื้อข้าวซื้อนุ้ยอย่างที่ชอบไป ไม่ได้เอาไป

กินเหล้าเหมือนแต่ก่อนแล้ว ตาสอนทอดถอนใจนอนกอดกายอยู่อย่างเดียวดายในบ้านปลายนา

พลบค่ำเช่นนี้ทุกๆ ครึ่งวงกำลังทำกับข้าวและดูข่าวดูละคร แว่วเสียงระฆังดังมาจากฝั่งวัดตอนนี้พระคงกำลังจะเริ่มทำวัตรเย็น ตาสอนได้แต่หลับตานึกถึงวันที่ตนเองเคยบวช แม้จะไม่ที่พรรษาแต่ก็พอจะจำบทสวดมนต์ได้ เสียงสวดสั้นดังสะท้อนในลำคอ ตาสอนสวดไปทุกบทที่จำได้

“อจิริ วตยํ กาโย

ปฐวี อธิเสสฺสติ

จุฑาทิ อเปติวิญญานโณ

นิรตุถํ กลิงฺครํ

อีกไม่นานนัก ร่างกายนี้

ก็จักปราศจากวิญญาน

ถูกทอดทิ้งทับถมแผ่นดิน

เหมือนท่อนไม้ที่ไร้ประโยชน์”

สิ้นเสียงบทสวดท้ายก่อนจะสิ้นสำเนียงใดๆ จากร่างไร้วิญญาณที่บ้านปลายนา. ๐

มูลนิธิหยดธรรม ดำเนินการร่วมกันระหว่างพระและฆราวาส ในการสร้างสรรค์ให้สังคมเกิดความดีงามโดยการใช้ธรรมะในการ กล่อมเกลาคิดใจผ่านกิจกรรม การสร้างเสริมจิตอาสา สร้าง เครือข่ายอาสาสมัครชุมชนให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตใจเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน อีกทั้งการจัด ค่ายคุณธรรมตามสถานศึกษาต่างๆ ทัศนสถาน และชุมชนที่ สนใจ เพื่อให้เยาวชนและชุมชนมีได้ถ่ายทอดต่อไปยังคนรอบข้าง

ไม่เพียงเท่านั้น ทางมูลนิธิหยดธรรมยังดำเนินงานในเรื่องของการ จัดอบรมกรรมฐานและปฏิบัติธรรม สำหรับผู้สนใจ เพื่อสุขภาพะ ของบุคคลและองค์กรวม อีกทั้งการสร้างสรรค์สื่อธรรมะในรูปแบบ ต่าง ๆ รวมทั้งนิตยสารที่ท่านถืออยู่นี้ เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดและ เผยแผ่ธรรมะออกไปในวงกว้าง

ทั้งนี้ ในทุกกิจกรรมที่ทางมูลนิธิได้ดำเนินการ รวมทั้งสื่อต่างๆ ที่ทางมูลนิธิได้จัดทำและเผยแพร่เป็นไปเพื่อการสาธารณะกุศล โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทางมูลนิธิ ดำเนินกิจกรรมผ่านน้ำใจของท่านผู้มีจิตศรัทธา ที่หวังจะให้ สังคมของเราเกิดความดีงาม ท่านผู้มีจิตศรัทธาท่านใดต้องการ สนับสนุนการทำงานของมูลนิธิ และร่วมเครือข่ายหยดธรรม สามารถติดต่อได้ที่ prataa@dhammadrops.org กรณี ประสงค์สนับสนุนทุนในการดำเนินกิจการของมูลนิธิ สามารถ สนับสนุนได้โดยการโอนเงินมาที่ ...

มูลนิธิหยดธรรม

ชื่อบัญชี มูลนิธิหยดธรรม
ธนาคารไทยพาณิชย์
สาขามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หมายเลขบัญชี 667-2-69064-3
ธนาคารกสิกรไทย
สาขาย่อยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หมายเลขบัญชี 557-2-03369-6

โปรดแจ้งการสนับสนุนโดยส่งหลักฐานการโอนเงินมาที่ โทร 083 – 5169 - 888 หรือ prataa@dhammadrops.org เพื่อที่ทางมูลนิธิสามารถออกอนุโมทนาบัตรได้ถูกต้อง

รู้แม่ รู้ชนะ รู้ภัย
มีสปีริต มีแกรนด์สปอร์ต

บริษัท แกรนด์สปอร์ต กรุ๊ป จำกัด 26,28 ซ.รามคำแหง 65 ถ.รามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โทร : 0-2318-3000

www.grandsport.com